

The logo for Clavister, featuring the word "CLAVISTER" in a bold, white, sans-serif font with a registered trademark symbol (®) to the right. The background is a blue-tinted image of a suspension bridge.

CLAVISTER®

CONNECT • PROTECT

Årsredovisning & Koncernredovisning för Clavister Holding AB

Räkenskapsåret • 2017

Org.nr. 556917-6612

Innehåll.

VD ord	3
Marknad.....	4
Förvaltningsberättelse	8
Koncernens resultaträkning.....	16
Koncernens rapport över totalresultat.....	16
Koncernens balansräkning.....	17
Koncernens rapport över förändring i eget kapital	19
Koncernens rapport över kassaflöden.....	20
Koncernens noter	21
Moderföretagets resultaträkning	50
Moderföretagets rapport över totalresultat	50
Moderföretagets balansräkning	51
Moderföretagets rapport över förändring i eget kapital.....	52
Moderföretagets rapport över kassaflöden	53
Moderföretagets noter	54
Styrelsens underskrifter	60

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor.
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

VD ord.

Jag kan med stolthet konstatera att Clavister under helåret 2017 nådde en rekordomsättning uppgående till mer än 100 miljoner, vilket motsvarar en årlig tillväxt med 28%.

Utöver det viktiga symbolvärdet i att passera hundramiljoners-tröskeln visar omsättningstillväxten på något ännu mera betydelsefullt - nämligen bolagets förmåga att kunna replikera och växa affären. Trots stora organisatoriska förändringar under 2017 och det omfattande arbetet kring den långsiktiga finansieringen, fortsatte teamet ändå att leverera enligt den etablerade strategin och affärsplanen, vilket vi nu ser resultatet av.

Samarbetet med våra telekompartners fortsätter att utvecklas enligt plan. Från att i början av året inte ha haft några kunder inom detta segment som nyttjar vår nya virtualiserade lösning så har vi under 2017 lyckats växa denna affär till elva telekomoperatörer, i tätt samarbete med vår service provider, Nokia. Under året har dessutom redan vunna kunder kommit åter och beställt ytterligare kapacitet och funktionalitet. Vi har ett starkt erbjudande för telekommarknaden och förväntar oss att se fortsatt tillväxt i samband med det tekniskifte som nu bara börjat.

I skenet av att vi ser att vår tillväxtstrategi fungerar fortsätter vi att expandera vår säljstyrka och marknadsnärvaro – allt för att kunna realisera vår planerade försäljningstillväxt under kommande år. På vår nordiska hemmamarknad har vi redan trefaldigt vår försäljningsstyrka under hösten, och vi fortsätter att bygga ett än större och starkare team under 2018 med den tydliga målsättningen att ta en betydande marknadsandel. Samma resa har vi påbörjat i Tyskland och Japan- två andra viktiga geografiska fokusmarknader för Clavister. Vi fortsätter att addera viktig kompetens till bolaget- bland annat har företagsledningen kompletterats med en strategichef med erfarenhet från globala teknologibolag.

Under det fjärde kvartalet lyckades vi nå målet att fullt ut finansiera vår långsiktiga tillväxtplan, tack vare ett ingånget avtal med EIB, den Europeiska investeringsbanken, där vi ges möjlighet till lånefinansiering om upp till 20 miljoner euro. Detta i tillägg till finansieringen från Tagehus, som vi tecknade i slutet av tredje kvartalet.

Trots våra försäljningsökningar och förbättrade bruttomarginaler, är det förtroende som våra kunder visar oss det som gör mig allra mest stolt. Under det sista kvartalet genomförde vi vår årliga kundnöjdhetsundersökning och kunde konstatera att hela 94% av respondenterna svarade att de kan rekommendera Clavisters produkter till branschkollegor och till andra företag!

Jag kan därför med glädje konstatera att Clavister nu har alla förutsättningar på plats för att ta steget in i ett spännande 2018. Jag hoppas att du då följer med oss, som kund, medarbetare eller aktieägare på denna fortsatta resa, där vi outröttligt kommer att fortsätta utveckla och bygga vår affär.

John Vestberg, VD och koncernchef



Marknad.

Marknaden för cybersäkerhet fortsätter att växa kraftigt, dels i takt med den ständigt ökande cyberkriminaliteten, dels som ett resultat av att medvetenheten om hotbilden nu når bolagens beslutsfattare.

Den globala cybersäkerhetsmarknaden värderas till mer än 100 miljarder USD under 2018 och förväntas ha en stadig årlig tillväxt under de kommande åren, se bild 1.



Bild 1. Den globala cybersäkerhetsmarknaden 2017 – 2021, (MUSD)
Källa: Cybersecurity Ventures

Målsegment

Utifrån den innovativa och skalbara teknologiplattform som Clavister har utvecklat och investerat i över de senaste åren, adresserar bolaget idag huvudsakligen två marknadssegment: Enterprise-marknaden samt Communication Service Provider-marknaden.

Dessa två marknadssegment representerar en total adresserbar marknad för Clavister värderad till över 20 miljarder USD redan under 2018, och som förväntas växa till 30 miljarder USD år 2021.

Utöver dessa segment har bolagets teknologiplattform visat sig vara kommersiellt gångbar, förvisso i tidiga kundengagemang, även för närliggande marknader, inklusive försvarsindustrin, uppkopplade fordon, datacenter-marknaden och den nu snabbt växande Internet of Things (IoT)-marknaden. Dessa segment kan innebära ytterligare omfattande tillväxtpotential för Clavister att exploatera så snart stadig tillväxt har påvisats på Enterprise- och Communication Service Provider-marknaderna.

Enterprise-marknaden

Marknaden för Firewalls, som är Clavisters kärnproduktområde, uppskattas vara värd 14 miljarder USD år 2021. Produktgrupperna Identity Access Management och Endpoint Security representerar då adresserbara marknader för Clavister värda drygt 5 miljarder USD respektive knappt 4,5 miljarder USD.

Sammantaget innebär detta en totalt adresserbar marknad för Clavisters enterprise produkter om drygt 20 miljarder USD, se bild 2.

Clavister har ett distributions- och partnernetverk med global räckvidd. Dock riktas ett starkare fokus på ett fåtal utvalda geografiska marknader (Clavisters primära marknader): Norden, DACH (Tyskland, Österrike och Schweiz) samt Japan. Den totala adresserbara marknaden för dessa regioner förväntas uppgå till drygt 2,8 miljarder USD år 2021.

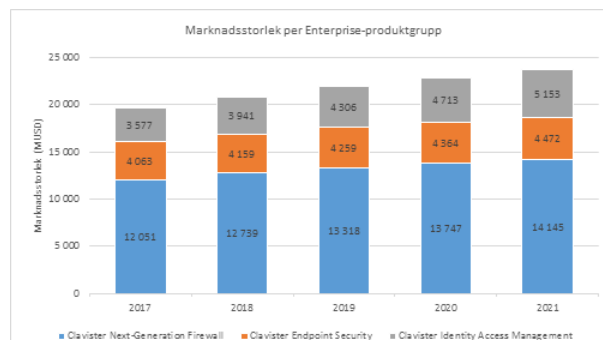


Bild 2. Total adresserbar marknad för Clavisters produktportfölj i enterprise-segmenten 2017 - 2021 (MUSD).
Källa: Gartner; "Forecast: Information Security, Worldwide, 2015-2021, 3Q17 Update"

Communication Service Provider-marknaden

Den fjärde industriella revolutionen

Digitaliseringen har växt fram som en huvudsaklig orsak till den dramatiska förändringen av hur vi lever, arbetar och interagerar med varandra. Denna förändring har fått namnet "den fjärde industriella revolutionen". Telekombranschen spelar en framträdande roll i denna revolution genom att förse oss med de grundläggande byggstenarna och teknologierna som är nödvändiga för digitaliseringen. Molntjänster, virtualisering, mobil uppkoppling, självkörande fordon, IoT (Internet of Things), sociala media, dataanalys och artificiell intelligens är bara några exempel på teknologier vilka driver digitaliseringen framåt.

Som en konsekvens av detta sker en extrem tillväxt av digital information, enligt Cisco's Visual Networking Index har den mobila datatrafiken ökat med en faktor av 400 miljoner under de senaste 15 åren. IDC prognosticerar att mer än 44 zettabytes (44 biljoner gigabytes) data kommer att flöda genom de globala nätverken år 2020.

Kathrin Buvac, Chief Strategy Officer hos Nokia, menar att "Internet of Things och den industriella digitaliseringen har potentialen att kunna få lika stor inverkan på människor som själva Internet har haft- eller till och med större än så".

Säkerhet är en nyckel

I skenet av denna massiva digitalisering som pågår, är det lätt att förstå vilka enorma konsekvenser, finansiella såväl som för den personliga integriteten, som kan drabba såväl samhälle som enskilda individer ifall säkerheten inte kan garanteras.

Marknad.

Under ett öppningstal vid telekommässan Mobile World Congress 2017 i Barcelona gick Nokias VD Rajeev Suri till och med så långt att han hävdade att nätverkssäkerhet är telekomindustrins näst viktigaste utmaning, näst efter marknadskonsolidering.

Telekommarknaden befinner sig helt klart vid en tydlig inflexionspunkt, där kombinationen av disruptiv teknologi (såsom virtualisering), en prognosticerad massiv tillväxt av datatrafik samt en tydlig medvetenhet kring behovet av säkerhet, skapar ett marknadsfönster för bolag som Clavister. Med en unik affärsmodell och redan ingångna avtal med några av världens mest etablerade telekomaktörer har Clavister en god möjlighet att kapitalisera på detta marknadsfönster.

Affärsmodell

Den affärsmodell Clavister tillämpar på detta segment är en indirekt modell där en systemintegratör agerar mellan Clavister och slutkunden som ofta är en mobiloperatör. Clavister har för närvarande kontrakt med en handfull systemintegratörer, där aktörer som Nokia, Ericsson och Mirait är väl kända. Utöver dessa börjar även andra systemintegratörer, ursprungligen från enterprise-sidan, skapa framgångar inom telekomsegmentet, vilket ökar Clavisters potentiella kundbas ytterligare.

Nokia, en av marknadsledarna inom LTE/4G-infrastruktur, har exempelvis valt att licensiera och marknadsföra Clavisters mjukvara under sitt eget varumärke "Nokia NetGuard Virtual Firewall". Lösningen har därmed, genom att utnyttja Nokias internationella säljorganisation, potential att nå ut globalt till samtliga världens mobiloperatörer.

Mirait, som ett annat exempel, är en viktig leverantör till några av de största bolagen i Japan, inklusive de dominerande mobiloperatörerna inom regionen.

En typisk leverans från Clavister till systemleverantörerna består av säkerhetsmjukvara, tillhörande mjukvara för administration, nödvändiga licenser samt teknisk support och uppgraderingar. Mjukvaran licensieras primärt per maxkapacitet i nätverken, vilket innebär att Clavisters omsättningspotential ökar i takt med att datamängderna ökar i operatörernas nätverk. Mobiloperatörerna beställer normalt en liten licenskapacitet initialt, men lägger sedan ytterligare order när kapacitetsbehoven ökar. Från flertalet av de tidiga operatörskunderna görs gällande att man förutser en kapacitetsökning om 80 till 100 % årligen under de första fem åren.

Ytterligare tekniska funktioner kan licensieras separat och ger därmed en möjlighet till merförsäljning för Clavister. Dessa funktioner licensieras enligt samma modell baserat på kapacitet, vilket innebär att även merförsäljningen skalar i takt med en ökad datamängd.

Teknisk support och uppgraderingar av mjukvara tillhandahålls mot en årlig kostnad som uppgår till en procentuell andel av den sammanlagda licensavgiften.

Utrullning hos en mobiloperatör - expempelscenario

Utrullningen av en virtualiserad säkerhetslösning kan skilja sig väsentligt mellan olika mobiloperatörer. Allmänt gäller dock att de flesta operatörer väljer att inleda sin utrullning med en mindre och avgränsad installation, följt av en period av utvärdering och teknisk validering av lösningen.

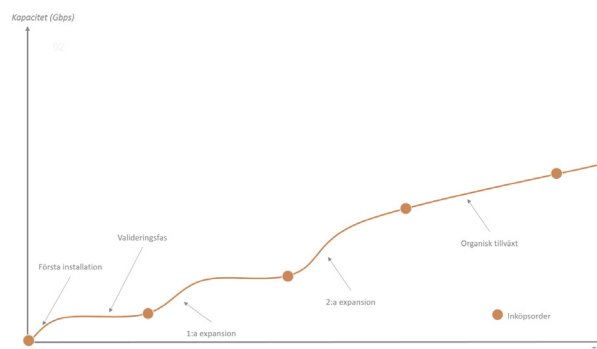


Bild 3.

Bild 3 visar ett expempelscenario där mobiloperatören har valt att bygga ut sin lösning i tre etapper, för att därefter expandera i takt med den underliggande tillväxten av mobil datatrafik.

Clavisters säkerhetslösningar

Nätverkssäkerhet krävs för flera olika områden och på olika platser inom en mobiloperatörs nätverk. Clavister tillhandahåller för närvarande lösningar för fyra olika områden, samtliga baserade på Clavisters egenutvecklade mjukvara, se bild 4.

- **Core Security (Gi/SGi Firewall)** – Ger ett så kallat perimeter-skydd mellan mobilnätverket och internet. Den största delen av all datatrafik som skickas till och från mobiltelefoner och andra mobila enheter passerar genom denna lösning.
- **Backhaul Security (LTE Security Gateway)** – Tillhandahåller transportsäkerhet för kommunikationen mellan radiobasstationer och mobilnätverket, vilket behövs för att skydda mot cyberattacker och för att förhindra avlyssning och integritetskränkning. För de mobiloperatörer som fullt ut har anammat "Backhaul Security" passerar all mobildata genom denna typ av lösning.
- **Domain Security (Virtual Firewall)** – Hanterar allmän trafikseparation ("firewalling") mellan olika segment i ett mobilnätverk. Trafikvolymerna varierar kraftigt mellan olika användningsområden.
- **Roaming Security (GRX Firewall)** – Tillhandahåller säkerhet för så kallad roamingtrafik, d.v.s. den trafik som flödar mellan två operatörers nätverk.

Marknad.

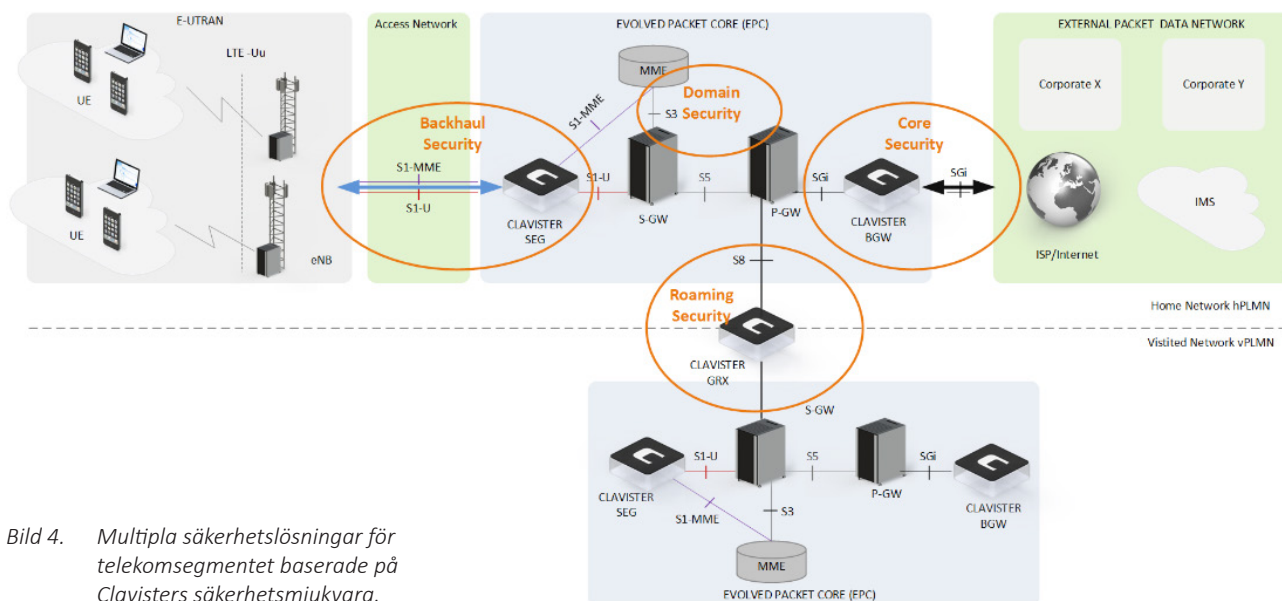


Bild 4. Multipla säkerhetslösningar för telekomsegmentet baserade på Clavisters säkerhetsmjukvara.

Marknadens storlek

De tre viktigaste parametrarna som styr storleken på den marknad Clavister kan adressera inom Communication Service Provider segmentet är tillväxten av mobil datatrafik, den takt med vilken virtualiserade telekomnätverk byggs ut samt det pris per kapacitet som mobiloperatörerna kan acceptera.

Enligt Ericsson Mobility Report 2017 kommer mängden mobil datatrafik att överstiga 20 000 Petabytes (20 miljarder Gigabytes) per månad 2018, för att därefter växa till 109 000 Petabytes (109 miljarder Gigabytes) per månad år 2023. Se bild 5.

Mobil dataanvändning är i allmänhet jämnt fördelad över månadens dagar. En del av den dagliga trafiken är dessutom koncentrerad till en så kallad "Busy Hour", vilket är den teoretiska timme då den största delen av datatrafiken förbrukas. Enligt CelPlan är en tredjedel av den dagliga mobiltrafiken hänförlig till "Busy Hour". Den kapacitet som ett mobilt nätverk behöver ha för att kunna hantera datamängden under "Busy Hour" benämns "Peak Throughput", och är en av de viktigaste faktorerna för att kunna dimensionera nätverk. För 2018 kommer "Peak Throughput" globalt att uppgå till 515 Tbps (Terabit per sekund) och växa till 1 855 Tbps år 2022.

Då virtualiserade telekomnätverk fortfarande får anses vara i sin linda, finns inga säkra prognoser för hur snabbt mobiloperatörerna kommer att investera i virtualisering. SNS Research anser dock att år 2020 kommer nästan 80% av alla investeringar i nya mobilnätverk att vara av virtualiserad karaktär. Indikationer från tidiga Clavisterkunder pekar i samma riktning.

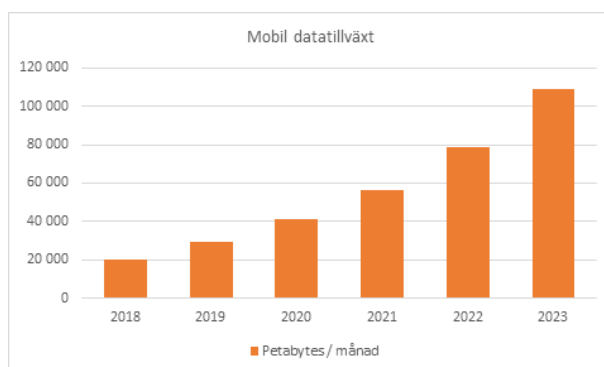


Bild 5. Mobil datatillväxt under kommande femårsperiod 2018-2023 (Petabytes/månad).

Källa: Ericsson Mobility Report 2017.

Av samma skäl är även prissättningen ännu inte normaliserad. Clavisters priser varierar också mellan de olika lösningarna, då de innehåller olika funktionsinnehåll.

Nedanstående tabell visar ett möjligt scenario för adresserbar marknadsstorlek för Clavisters Core Security lösning, före rabatter till partners. Enligt detta scenario uppgår marknadsvärdet till ca 100 miljoner Euro 2018 och växer till ca 2,6 miljarder Euro år 2022.

Marknad.

Tabell 1:

Adresserbar marknadsstorlek – Virtualiserad Core Security	2018	2019	2020	2021	2022
Mobil datatrafik per månad (PB / månad) ¹⁾	19 857	28 679	39 615	53 096	71 566
Peak Throughput (Tbps) ²⁾	515	744	1 027	1 377	1 855
Virtualiserade nätverk, andel av total investering ³⁾	5%	25%	50%	80%	95%
Kapacitetsbehov i virtualiserade mobilnätverk (Tbps)	26	186	514	1 101	1 763
Kapacitetsökning i virtualiserade mobilnätverk (Tbps)	26	160	328	588	661
Genomsnittligt bruttopris (före rabatter), per Gbps (EUR) ⁴⁾	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Adresserbar marknadsstorlek – Virtualiserad Core Security (Baserad på bruttoprissättning) (MEUR)	103	641	1 311	2 351	2 646

Källor: ¹⁾ Ericsson Mobility Report 2017, ²⁾ CelPlan, ³⁾ SNS Research, ⁴⁾ Clavister

Prissättningen för lösningen Backhaul Security är något högre, på grund av mer avancerat funktionsinnehåll. Med samma antaganden gällande andelen virtualiserad investering, påvisar tabellen nedan en adresserbar marknadsstorlek för Backhaul Security uppgående till ca 111 miljoner Euro år 2018 som växer till ca 2,8 miljarder Euro år 2022, före kanalrabatter till partners.

Tabell 2:

Adresserbar marknadsstorlek – Virtualiserad Backhaul Security	2018	2019	2020	2021	2022
Mobil datatrafik per månad (PB / månad) ¹⁾	19 857	28 679	39 615	53 096	71 566
Peak Throughput (Tbps) ²⁾	515	744	1 027	1 377	1 855
Virtualiserade nätverk, andel av total investering ³⁾	5%	25%	50%	80%	95%
Kapacitetsbehov i virtualiserade mobilnätverk (Tbps)	26	186	514	1 101	1 763
Kapacitetsökning i virtualiserade mobilnätverk (Tbps)	26	160	328	588	661
Genomsnittligt bruttopris (före rabatter), per Gbps (EUR) ⁴⁾	4 300	4 300	4 300	4 300	4 300
Adresserbar marknadsstorlek – Virtualiserad Backhaul Security (Baserad på bruttoprissättning) (MEUR)	111	689	1 409	2 527	2 844

Källor: ¹⁾ Ericsson Mobility Report 2017, ²⁾ CelPlan, ³⁾ SNS Research, ⁴⁾ Clavister

De två övriga lösningar som Clavister tillhandahåller, Domain Security och Roaming Security, har inte samma direkta korrelation med mängden mobil datatrafik. För att förenkla antas den adresserbara marknaden för dessa lösningar vara 20% respektive 10% av lösningen Core Security.

På grund av den stora årliga marknadstillväxten inom telecomsegmentet kan det vara av intresse att förstå storleken av den aggregerade marknadsstorleken över flera års tid. Bild 6, ger en övergripande vy av den totala adresserbara marknaden för Clavisters fyra nuvarande säkerhetslösningar, aggregerade över en period om fem år.

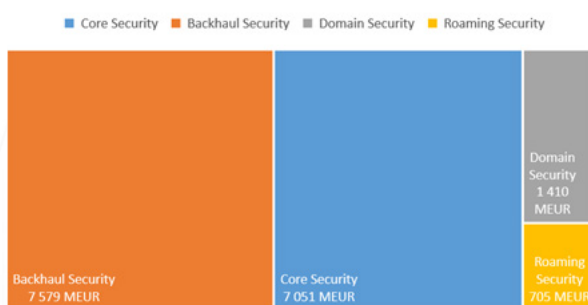


Bild 6. Total adresserbar marknad inom telecomsegmentet, fem års aggregerat värde (MEUR).

Källor: Ericsson Mobility Report 2017, CelPlan, SNS Research, och Clavister.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Clavister Holding AB (publ.) 556917-6612 får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2017. Företaget har sitt säte i Örnsköldsvik.

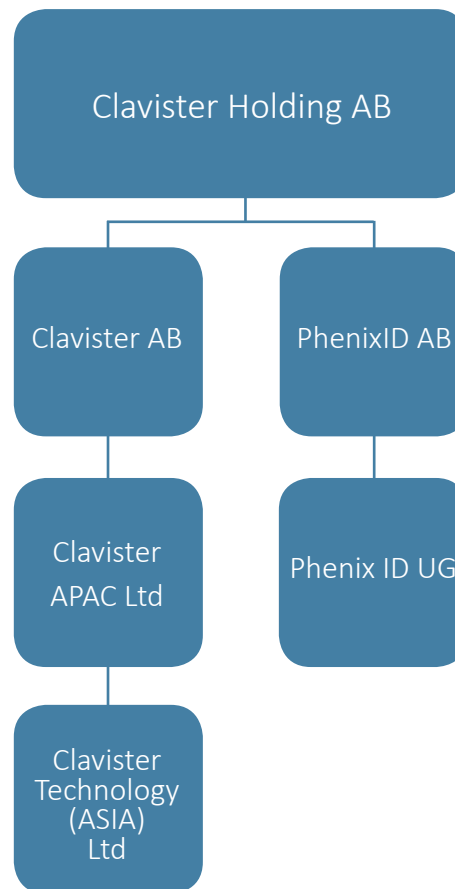
Information om verksamheten

I Clavisterkoncernen sker både utveckling, produktutveckling och försäljning av lösningar inom cybersäkerhet både som fysiska och virtualiserade produkter. Produkterna kännetecknas av innovation, hög kvalitet och prestanda, men också av stor bredd i produktutbudet. I tillägg till detta offereras specialiserade tekniska tjänster. Försäljning sker främst under de egna varumärkena Clavister respektive PhenixID, men även via OEM, d.v.s. att mjukvaran adderas till kundens eget produktkoncept.

Koncernen Clavister bildades 2013 genom apportemission där Clavister AB:s aktieägare blev ägare till moderföretaget Clavister Holding AB. Det var ett led i att ombilda Clavister för att kunna börsnoteras på Nasdaq First North, vilket skedde i maj 2014. I moderföretaget Clavister Holding AB utförs en begränsad del av verksamheten, såsom förvaltning av företagets aktie och verksamhet riktad mot investerare. Clavister AB är det ursprungliga bolaget och startade verksamheten år 1997 i Örnsköldsvik. Vid millennieskiftet lades grunden till det som verksamhetsmässigt är att betrakta som Clavister av idag.

Koncernen består av sex bolag där Clavister Holding AB äger dotterföretaget Clavister AB till 100%. I detta bolag bedrivs majoriteten av koncernens affärsrörelse. Vid huvudkontoret i Örnsköldsvik bedrivs produkt- och mjukvaruutveckling, underhåll, produktledning, konsulttjänster, kundutbildning, produktinköp, logistik och lagerhantering, kundsupport, marknad, ekonomi samt övrig administration. Sedan hösten 2015 har företaget etablerat ett kontor i Umeå, där bedrivs mjukvaruutveckling, underhåll samt kundsupport. Etableringen i Umeå är avgörande för att både kunna attrahera nya och behålla befintliga medarbetare. Bolagets försäljningskontor ligger i Örnsköldsvik och Stockholm. Clavister AB äger 100% av Clavister APAC Ltd i Hong-Kong, som i sin tur äger Clavister Technology (ASIA) Ltd till 100%. I detta företag sker försäljning under varumärket Amentan och Clavister, där bedrivs även underhåll, kundsupport, logistik och lagerhantering, ekonomi samt övrig administration.

Clavister Holding AB förvärvade under 2016 bolaget PhenixID AB till 100%. PhenixID är en betydande aktör inom cybersäkerhetslösningar och ett viktigt komplement till Clavisters erbjudande inom områdena IAM (Identity & Access Management) och 2FA (Två Faktor Autentificering). Förutom kunskande och expertis inom områdena IAM och 2FA kompletterar PhenixID koncernen med goda kundreferenser och stabil kundstock. PhenixIDs verksamhet bedrivs i Stockholm och består av försäljning och utveckling. PhenixID äger i sin tur det tyska dotterbolaget PhenixID UG till 100%, där enbart försäljning bedrivs.



Clavisterkoncernen med moderbolaget Clavister Holding AB och dotterbolag.

Väsentliga händelser under året

Avtal och affärer

I mars 2017 erhöll bolaget den första ordern från Nokia Networks. Ordern var en initial leverans för skydd av ett västeuropeiskt s.k "Tier-one operatörs nätverk". Nokia har ett uttalat fokus på nätverkssäkerhet och Clavisters virtuella säkerhetslösning är en integrerad del av Nokias NetGuard-erbjudande. Under året växte denna affär till att omfatta totalt elva operatörer (med sammanlagt tretton separata order), som nu använder Clavisters virtualiserade mjukvara anpassad för Communication Service Providers. Denna typ av affärer startar normalt i liten skala, men växer vanligtvis sedan över tid, i takt med att datamängden ökar och att ytterligare funktionalitet tillkommer.

Förvaltningsberättelse

Den 27 september 2017 tecknades ett låneavtal ("investment agreement") med Tagehus Holding AB vari de, på marknadsmässiga villkor, lånar ut 50 MSEK till Clavister Holding AB under 3 år.

Den 18 december 2017 tecknades ett finansieringsavtal med EIB, den Europeiska investeringsbanken, med ett totalt låneutrymme om 20 MEUR över 5 år, på marknadsmässiga villkor.

Övriga händelser

Nuvarande koncern VD John Vestberg utnämndes i juni 2017 av styrelsen att efterträda Johan Öhman, som i sin tur hade efterträtt Jim Carlsson som VD.

Beslut togs på extra bolagsstämma den 17 januari 2017 om emission av högst 100 000 teckningsoptioner. Rätt att teckna dessa teckningsoptioner tillkom tio anställda i PhenixID. Teckningsoptionerna emitterades vederlagsfritt och berättigade till teckning av nya aktier till en kurs om 79 kronor. Det togs även beslut om emission av högst 120 000 teckningsoptioner. Rätt att teckna dessa teckningsoptioner tillkom Clavister AB vederlagsfritt för att därefter överlåtas till anställda i Clavister AB och PhenixID AB till ett kontant pris per teckningsoption baserad på teckningsoptionens marknadsvärde. Teckning av nya aktier enligt detta optionsprogram sattes till en kurs om 72 kronor.

På årsstämman den 27 april 2017 beslutades att till nya styrelseledamöter utse Viktor Kovacs, Annika Andersson och Sigrun Hjelmqvist. Omval skedde av styrelseledamöterna Peter Dahlander, Ilkka Hiidenheimo, Göran Carstedt, Jan Ramkvist och till styrelseordförande valdes Björn Norrbom.

Beslut togs under årstämman om emission av högst 300 000 teckningsoptioner. Rätt att teckna optionerna tillkom dotterbolaget Clavister AB vederlagsfritt för vidareöverlåtelse till ledande befattningshavare i Clavister AB och dotterbolaget PhenixID AB till ett kontant pris per option baserad på optionens marknadsvärde. Teckning av nya aktier enligt detta optionsprogram sattes till en kurs om 30 kronor.

Styrelsen beslutade i augusti 2017 att utse Viktor Kovacs till styrelseordförande fram till nästa ordinarie bolagsstämma. Björn Norrbom, bolagsstämموvald styrelseordförande, valde av personliga skäl att begära ett entledigande från sin roll som styrelseledamot och styrelseordförande.

Beslut togs på extra bolagsstämma den 11 december 2017, i enlighet med styrelsens förslag, om att bemyndiga styrelsen att intill tiden fram till nästa årsstämma, med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt, vid ett eller flera tillfällen, besluta om emission av teckningsoptioner i tre olika serier:

- Serie 1 – högst 3 062 608 teckningsoptioner Nr 1 2017/2020
- Serie 2 – högst 1 250 000 teckningsoptioner Nr 2 2017/2020
- Serie 3 – högst 1 800 000 teckningsoptioner Nr 3 2017/2037

I samband med den extra bolagsstämman valdes Bo Askvik som styrelseledamot och Ilkka Hiidenheimo utträdde ur styrelsen.

Förvaltningsberättelse

Händelser efter räkenskapsårets utgång

Efter räkenskapsårets slut, den 5 februari 2018, erhöll bolaget den första tranchen i det låneavtal som skrevs den 18 december 2017 med den Europeiska investeringsbanken (EIB). Likviden som erhöles uppgick till 10 MEUR utav lånets totala omfattning om 20 MEUR. De återstående två trancherna kan lyftas vid senare tillfällen med maximalt 5 MEUR vardera, beroende av villkor och mål kovenanter som skall uppfyllas av bolaget. Lånet skall användas för att stödja bolagets tillväxtplaner, fortsatta investeringar i innovation och produktutveckling, samt driva bolagets satsning inom försäljning och ökad marknadsnärvaro.

Framtida utveckling

Cyberhot av olika slag är inte längre enbart ett IT-problem utan även ett affärs- och ledningsproblem. Medvetenheten om vår sårbarhet ökar och i media kan vi återkommande läsa om hur olika varianter av cyberattacker drabbar privatpersoner, företag och samhälle.

Med det universella genomslaget av både fast och trådlös kommunikationsteknologi, ökar även kraven på säkerhet, både för offentliga myndigheter och organisationer, banker och företag, eftersom konsekvenserna av störningar såsom avbrott, virus, avlyssning eller överbelastningsattacker (DDoS) blir så omfattande.

En större andel av affärsmöjligheterna är OEM-avtal där teknologi säljs på licens till sk. Service Providers segmentet. Där adderas nätverkssäkerhet som en viktig komponent till det egna erbjudandet. Exempel på detta är det av Clavister tecknade avtalet med Nokia. Ökningen av nätverkstrafik ökar dessutom investeringsbehoven och driftkostnaderna för Service Providers, vilket i sin tur kontinuerligt kommer att ställa högre krav på högre tillgänglighet, säkerhet samt utveckling av kostnadseffektiva lösningar. För Service Providers lämpar sig därför Clavisters erbjudande särskilt väl tekniskt såväl som ekonomiskt.

Den enskilde individen ställer i nästa led allt högre krav på integritet och säkerhet parallellt som användningen av mobila enheter och smarta varor (IoT) ökar, vilket ytterligare exponerar den enskilde. Införandet av EU-lagen GDPR (General Data Protection Regulation) i maj 2018 sätter fingret på integritet och ökar kraven på hur personuppgifter hanteras av företag, stat, myndigheter och organisationer, vilket bedöms ytterligare kunna öka efterfrågan på Clavisters säkerhetslösningar.

Allt ovan driver tillväxt i marknaden och i kombination med Clavisters affärsmodell, produktportfölj, marknadspositionering och teknologiska höjd bedöms det finnas goda förutsättningar för stark framtida tillväxt - trots hård konkurrens både inom Enterprise och Service Providers segmentet.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Risker är ett naturligt inslag i den verksamhet som bedrivs. Clavister arbetar kontinuerligt med att identifiera, bedöma, utvärdera och förebygga risker som verksamheten kan utsättas

för. Risker som påverkar och kan komma att påverka Clavisters försäljning, resultat och finansiella ställning negativt om de inträffar. Här efter följer en beskrivning av de risker som styrelsen bedömer kan ha betydelse för verksamheten.

Operationella och strategiska risker

Clavister har i nuläget sin största omsättning kopplad till medelstora företag samt ett fåtal större, väl etablerade kunder. Beroendet av de större kontona påverkar inte bara koncernens omsättning utan påverkar även strategiska beslut och produktutvecklingsplaner väsentligt. Clavister konkurrerar mot stora multinationella aktörer, vilket medför en risk för att kunderna föredrar en välkänd och dominerande leverantör framför en mindre. Koncernen utvecklar programvara där det finns risk att utvecklingstid för programmering och testning underskattas, vilket kan leda till att projekt försenas och kunderna väljer en konkurrent istället. Utvecklad programvara kan också innehålla felaktigheter (buggar) som ej framkommit under testningsfasen och som kan störa kundens verksamhet eller komma att orsaka störningar och förseningar som kan leda till att samarbetet avslutas. Orimliga krav på åtgärder kan krävas, som både kan vara svåra att lösa i sig och slutföra i rimlig tid. Kundsupport med öppetid 24/7 har begränsade resurser ifall inrapporterade ärenden skulle komma att stiga markant på kort tid i antal och i komplexitet. Det skulle kunna betyda att kunder inte förnyar befintliga support- och licensavtal med Clavister.

Om koncernens leverantörer av hårdvara inte levererar avtalad volym på utsatt tid leder det till förseningar som påverkar bolagets leverans mot kund, vilket kan leda till lägre omsättning, resultat och negativ effekt på den finansiella ställningen. För leverantörerna av hårdvara är Clavister i sammanhanget en liten kund där framtagna produktplaner och förbättringsprojekt kan prioriteras ned och påverka produktkvalitet och leveranstider negativt. Koncernens produktansvar kan även komma att påverkas negativt av bristande kvalitet, som i sin tur kan leda till omfattande intern hantering, men även ökade krav på garantier från kunderna.

Verksamheten kan även i hög grad påverkas om någon nyckelperson lämnar koncernen. Det råder hög konkurrens om personal inom programmering, testning och utveckling vilket medför att Clavister kan få svårt att rekrytera kompetent personal. Kostnaden för personal stiger dessutom när efterfrågan är hög. Beslutsfattare kan även hantera ett enskilt ärende på ett sätt som i efterhand kan konstateras givit en negativ påverkan på bolagets finansiella ställning, inte minst gäller det för företag som befinner sig i en snabb omvandling, såsom Clavister.

Koncernens immateriella tillgångar är inte patentskyddade i dagsläget. Det finns en risk att Clavister använder teknologi som gör intrång i andra bolags patentskyddade immateriella tillgångar, med hot om eller rena skadeståndsanspråk som möjlig konsekvens. Koncernen kan också felaktigt påstås göra intrång i andras patent och därför dras in i kostsamma patenttvister. Eventuella patenträttegångar kan i sin tur skapa osäkerhet och skada konkurrensförmågan.

Förvaltningsberättelse



Kundernas köpvilja påverkas inte enbart av det allmänna konjunkturläget och lagda IT-budgetar utan också av marknadens drivkrafter. I ett försämrat konjunkturläge sker omprioriteringar och överväganden, vilket kan innebära att investeringar i nätverks säkerhet kan komma att förskjutas, trots att området nu är högaktuellt. Rörande de avtal som slutits mellan koncernen och olika parter som verkar på en internationell eller nationell marknad, finns alltid en risk att avtalen inte är tillräckligt bra teknade, trots juridisk expertis och internt nedlagda resurser.

Finansiella risker

Huvuddelen av försäljningen sker i SEK, USD och EUR och är reglerade i avtal med kunden där EUR dominerar, följt av SEK. Produktbetalningarna är reglerade i USD. Valutafluktuationer både gällande leverantörsutbetalningar liksom kundinbetalningar kan skapa valutakursförluster och påverka den finansiella ställningen. Valutarisk finns i räntebärande lån tagna i utländsk valuta. EIB lånet är i EUR. Negativ valutaexponering kan även uppstå till följd av dotterbolaget i Kina som fakturerar och redovisar i CNY. Eftersom handel och inköp av produkter i Clavister Kina till allra största del sker lokalt och i CNY är valutakursens resultatpåverkan begränsad, men uppstår resultatmässigt i koncernen. Förändrade politiska beslut eller skattesituation är ytterligare risker i Kina som inte skall negligeras.

Valutasäkring sker genom kvittning av in- och utbetalningar med lika valuta. När det gäller den övergripande fördelningen mellan olika valutor så svarar försäljningen i SEK för omkring 40% av koncernens omsättning, följt av EUR, USD och CNY. Rörelsekostnaderna domineras av SEK till 75% och den återstående delen är fördelad mellan USD, EUR och CNY.

Ränterisker finns kopplade till koncernens finansiering via konvertibellånet (förfaller 2022), samt factoring där räntenivåerna styrs av marknaden för respektive valutaområde. Möjligheten till refinansiering avseende konvertibellånet genom teckning av aktier är beroende av framtida resultat och andra faktorer. Tiden mellan leverans av produkter till dess att kunden betalar innebär också en risk. Kunderna kan skjuta upp betalningen eller gå i konkurs. Koncernen har sedan 2014 factoring gällande kundfakturer. Samtliga fakturor hanteras och överläts om de blivit kreditgodkända av factoringbolaget. Godkända kunder (kundfakturor) kreditförsäkras och kundfakturorna säljs till factoringbolaget. Genom factoringavtalet har koncernen en kreditförsäkring som gör bolaget skadeslös till 90% vid eventuell kundkonkurs. Koncernen kan även påverkas negativt av leverantörer som kräver förskotts betalning men inte fullföljer sina åtaganden om leveranstider alternativt att leverans av produkterna helt uteblir.

Kvalitetsarbete

Clavister arbetar utifrån konceptet om ökad kvalitet genom ett hållbart arbetssätt och kontinuerliga förbättringar i verksamheten med syfte att bättre möta kundernas behov. Kvaliteten på våra produkter och tjänster är en avgörande framgångsfaktor vid ökad digitalisering och global konkurrens.

Avvikelse från beslutad process dokumenteras, tidssätts, åtgärdas och följs upp. Revisioner genomförs internt samt av extern aktör, DNV GL (Den Norske Veritas) som årligen god-

Förvaltningsberättelse

känner förnyelse av certifieringen enligt ledningssystemet för kvalitet, ISO 9001. Förbättringar av ledningssystemet implementerades framgångsrikt hösten 2016 för att följa kraven för ISO 9001:2015.

Vision och Målstyrning

Visionen är en kommunicerande värld baserad på förtroende och säkerhet. Vår affärsidé är att vara specialister inom cybersäkerhet för att våra kunder skall kunna skydda sin affärskritiska verksamhet, information och rykte. Målet är nöjda kunder, medarbetare och aktieägare. Strategier för att uppnå detta är att:

- alltid ha kunden i fokus,
- visa hög tillväxt,
- prioritera våra resurser
- jobba med ständiga förbättringar

Utifrån styrelsens godkännande av budget fastställer VD och ledningsgrupp årets mål. Bolagets övergripande mål kommuniceras och följs upp regelbundet och övergripande mål bryts ned på avdelnings-, team- och individnivå för att säkerställa att bolaget håller fastslagen kurs. Målen dokumenteras med tidpunkt för slutförande, hur resultatet skall mätas samt plan för hur målen skall uppnås. På individnivå kan målen vara en mix av både hårda och mjuka mål, såsom social förmåga.

Miljö- och hållbarhetsarbete

Clavister arbetar med miljö- och hållbarhetsfrågor utifrån ett affärsetiskt, socialt, miljömässigt och ekonomiskt perspektiv.

Attraktiv och hållbar arbetsplats

Bolaget ska utgöra både en attraktiv arbetsplats och en sund, öppen och trygg arbetsmiljö (fysiskt och psykiskt) för medarbetaren. Arbetsmiljön skall kännetecknas av en rimlig balans mellan ställda krav och utmaningar. Clavister skall uppmuntra medarbetaren att bibehålla och utveckla en god hälsa samt motverka tendenser som kan leda till en arbetsmiljö där stressrelaterade sjukdomar eller långtidsjukskrivningar utvecklas. Bolaget ska säkerställa att ingen medarbetare diskrimineras. Clavister har engelska som koncernspråk och cirka 25 olika nationaliteter, vilket skapar bra möjligheter och konkurrensfördelar.

Affärsetiska aspekter och långsiktiga kundrelationer

Lagkrav och affärsetiska riktlinjer omfattar t ex nolltolerans av mutor och bestickning, uppförandekod och hantering av känslig bolagsinformation. Erkännande och efterlevnad av uppförandekoden, informationspolicy (samt MAR*) sker genom bekräftelse från samtliga medarbetare. Frågorna ovan aktualiseras också i samband med rekrytering och vid introduktion av nyanställda.

Kundnöjdhetsundersökningar genomförs årsvis och för kundsupport ligger resultatet väl över uppställda mål.

* EU:s marknadsmissbruksförordning 596/2014/EU syftar till att säkerställa de finansiella marknadernas integritet och förbättra investerarens skydd på och förtroende för marknaderna.

Minskning av bolagets direkta och indirekta miljöpåverkan

En stor del av bolagets produkter utgör mjukvara och licenser. Vad gäller produktion av hårdvara arbetar Clavister för att undvika ämnen som kan vara skadliga i produkten och i produktionen. Sedan slutet av 2015 fraktas merparten av bolagets hårdvaruprodukter som produceras i Taiwan med båt istället för flyg, vilket minskar utsläpp av koldioxid samt bolagets fraktkostnader. Under 2017 har Clavister utsett ytterligare en tillverkare att producera hårdvara för ett urval av bolagets produkter. Denna nya leverantör finns i Örnköldsvik, vilket kommer att leda till kortare transporter. Clavister strävar efter att undvika onödiga resor, främja användningen av telefon- och videomöten samt att minimera bolagets energianvändning. Återvinning och källsortering sker både vad gäller sopor, batterier och elektronik.

Medarbetare

Antalet anställda per 2017-12-31 uppgick till 155 (160), en minskning med 3%, drivet av färre anställda i det kinesiska dotterbolaget. Förutom tillsvidareanställda engagerar Clavister även konsulter i kundprojekt och försäljning motsvarande 11 (9) heltidstjänster. Totalt antal sysselsatta inom koncernen uppgick per den 31 december 2017, inklusive konsulter, till 166 (169).

Clavisters framgång avgörs av motiverade, engagerade och resultatorienterade medarbetare. Talanger och kompetens är därför avgörande för Clavisters framgång och här vill bolaget skapa förutsättningar för att medarbetaren skall uppnå sina ambitioner och sin fulla potential men också behålla en god hälsa, allt i samklang med bolagets affärsbehov. Inom Clavister är alla medansvariga för sin egen utveckling. Samtliga medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan där planerna är en kombination av konkreta affärsbehov och individens egna ambitioner.

Styrelsens arbetssätt

Styrelsen för Clavister Holding AB består av sju ledamöter. Inom ramen för de styrelsemöten som sker i Clavister Holding AB hanteras samtliga bolag inom koncernen. Verksamheten bedrivs till största del inom ramen för Clavister AB. Styrelsen har det övergripande ansvaret för bolagets organisation och förvaltning. Styrelsen har upprättat en arbetsordning som reglerar arbetsfördelning och ansvar mellan styrelse, ordförande samt verkställande direktör (VD).

Styrelsens uppgifter omfattar utvärdering och fastställande av strategier, affärsplaner, budget och finansiering, större verksamhetsförändringar samt att tillsätta och entlediga verkställande direktör. Styrelsen fastställer också kvartalsrapporter, bokslutskommuniké och årsredovisning.

Styrelseordförande är ansvarig för att kontinuerligt följa bolaget och se till att samtliga styrelseledamöter tillställs nödvändig information för att kunna bedöma och utvärdera bolaget. Ordförande ska samråda med verkställande direktör i strategiska frågor, leda styrelsemötena samt se till att styrelseärenden inte handläggs i strid med bestämmelserna i aktiebolagslagen, bolagsordningen och av styrelsen fastställda instruktioner.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen fastställer årligen instruktion för VD med riktlinjer för den löpande förvaltningen, redovisningen och medelsförvaltningen samt internkontrollen i bolaget. Instruktionen omfattar även VD:s befogenheter samt informationskyldighet gentemot styrelsen.

Styrelsen har under 2017 haft 23 protokollförda sammanträden.

Omsättning och resultat

Koncernen bedriver försäljning enligt traditionell kanalstrategi, d.v.s. via distributörer och återförsäljare samt via egen säljorganisation. Försäljningen är inriktad mot segmenten Enterprise- respektive Communication Service Providers, där Clavisters produkter och teknologier anses mycket väl anpassade inte minst tack vare utbyggnaden av mobiltelefonnät 4G/LTE och 5G.

De största marknaderna inom segmentet Enterprise, förutom Sverige, är Europa (Tyskland, Italien och Frankrike) samt Asien där bolaget både verkar via dotterföretaget Clavister Technology (ASIA) Ltd på den kinesiska marknaden och via Clavister AB. Förvärvet av PhenixID har förstärkt Enterprise segmentet ytterligare. Clavister har genom tecknandet av distributörsavtal med Canon IT Solutions 2015 flyttat fram positionen i Asien och framgångsrikt etablerat sig i Japan. En avgörande milstolpe på världens näst största IT-säkerhetsmarknad.

För 2017 har omsättningen i Sverige ökat med 58% till 39,0 MSEK (24,6) där IAM försäljningen via PhenixID ökade med 14,5 MSEK. Under 2016 avser IAM försäljningen endast 4 månader i jämförelse med 2017 ett helt kalenderår. EMEA exklusive Norden har ökat med 15% till 20,7 MSEK (18,0) på helåret, varav Tyskland med en ökning på 7%. Försäljningen till globala nyckelkunder har ökat med 43 % under 2017. Efter analys av utvecklingen inom EMEA har bolaget vidtagit åtgärder såsom nyrekrytering av säljare till Norden och EMEA. Genom omorganisation av säljorganisationen förväntas tillgängligheten mot kunder och återförsäljare att öka, detta för att skapa bättre möjligheter för bolaget att hantera affärsmöjligheter.

Försäljningen till Asien har minskat med 10 % för året till 19,2 MSEK (21,4). Japan ökade och omsatte för helåret 7,7 MSEK (7,0). Kina minskade omsättningen med 31% till 9,0 MSEK (13,1) och omsättningen till Malaysia uppgick till 2,5 MSEK (1,3). För 2017 står Asien för 19% av koncernens totala omsättning.

Kapitalanskaffning

Clavister har via finansieringsavtal med Tagehus i septemner 2017, erhållit ett lån på tre års löptid uppgående till 50 MSEK. Ytterligare finansiering erhöles den 18 december genom ett femårigt låneavtal med EIB, den Europeiska investeringsbanken, uppgående till 20 MEUR, där medel kan avropas under åren 2018-2019. Se ytterligare information under rubriken "Väsentliga händelser under året", samt not 30.

Going concern

Styrelsen och verkställande direktören bedömer fortlöpande koncernens likviditet och finansiella resurser på kort och längre sikt. Koncernen bedöms i nuläget inte ha ytterligare kapitalbehov.

Styrelsens bedömning, som vilar på nuvarande kassa, tecknade avtal, framtidsutsikter och intjäningsförmåga är således att Clavister Holding AB bedöms ha nödvändig likviditet och kassaflöde för fortsatt drift av verksamheten under 2018.

Finansiell ställning

Likvida medel vid periodens utgång uppgick till 26,5 MSEK (75,3). Eget kapital summerade till till 209,7 MSEK (208,4) per 2017-12-31.

Koncernens totala tillgångar ökade med 9 procent jämfört med föregående år och uppgick till 302,1 MSEK. Anläggningstillgångar ökade med 58,8 MSEK jämfört med föregående år till 233,6 MSEK, varav balanserade utgifter för utvecklingsarbeten ökade med 3,4 MSEK samt uppskjuten skattefordran med 16,0 MSEK.

Omsättningstillgångar minskade med 33,9 MSEK till 68,6 MSEK (102,4) varav likvida medel vid periodens utgång uppgick till 26,5 MSEK (75,3).

Koncernens egna kapital uppgick vid årets utgång till 209,7 MSEK (208,4). Periodens resultat minskade dock eget kapital med -66,5 MSEK (-55,1). Eget kapital ökade till följd av riktad kontantemission om 10,0 MSEK. Ytterligare 0,9 MSEK hänförs till inbetalning för teckningsoptioner. Eget kapital ökade också via dels 40,3 MSEK och dels 14,2 MSEK avseende värdet av de vederlagsfria teckningsoptionerna som bolagets två finansiärer tecknat under räkenskapsåret.

Angående de aktier i Clavister Holding AB som dotterföretaget PhenixID AB äger se Egna aktier nedan.

Egna aktier

I samband med förvärvet av PhenixID år 2016 övertogs en kapitalförsäkring med 330 000 st aktier i Clavister Holding AB till ett värde per 2017-12-31 på 7,9 MSEK. De aktier i Clavister Holding AB som dotterföretaget PhenixID AB äger har i koncernen eliminerats till 0 SEK i enlighet med IAS 32 p 33 avseende regler om ägande av egna aktier. Kvotvärdet är 0,10 kronor per aktie.

Om ett aktiebolag har blivit moderbolag och dess dotterföretag innehar aktier i moderbolaget, skall aktierna avyttras så snart det kan ske utan förlust, dock senast inom en treårsperiod efter det att koncernförhållandet uppstod.

Förvaltningsberättelse

Investeringar, avskrivningar och utvecklingsutgifter

Under 2017 har koncernen fortsatt att investera stort i produktutveckling och aktiverar nedlagd tid. Totalt för året har aktiverade utgifter och egen intern utveckling balanserats med 23,6 MSEK (20,4). Utgående värde i balansräkningen för utvecklingsarbeten uppgår till 52,3 MSEK (48,9) för 2017.

Avskrivningar på immateriella tillgångar avseende aktiveringar uppgick till 20,2 MSEK (11,1) för året. Avskrivningarna har ökat

betydligt under 2017, detta på grund av att avskrivningar på de aktiveringar som avser cOS Stream plattformen påbörjades i samband med att de första intäkterna erhöles avseende produkt- en. Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 1 546 TSEK (43) för året.

Ägarförhållanden

Antal aktieägare uppgår till 6 025 st och antal registrerade aktier per 2017-12-31 var 23 562 050 st enligt Bolagsverket. Det finns endast ett aktieslag. Varje röst motsvarar en röst vid bolagsstämman.

Aktieägare	Antal aktier	% andel
Försäkringsaktiebolaget, Avanza Pension	3 008 176	13%
Danica Pension	1 412 953	6%
Ålandsbanken ABP, Bank of Åland Ltd	1 292 217	5%
Fondita Nordic Micro Cap SR	1 010 000	4%
Nordnet Pensionsförsäkring AB	948 097	4%
RGG Adm-Gruppen AB	880 000	4%
JP Morgan Securities LLC	742 066	3%
Norrlandsfonden	666 666	3%
Fondita 2000+	543 000	2%
AMF Aktiefond Småbolag	531 060	2%
Övriga aktieägare	12 527 815	54%
Registrerade aktier enligt Bolagsverket 2017-12-31	23 562 050	100%

Aktieinnehav för styrelse och ledande befattningshavare

<u>Styrelse</u>	<u>Antal aktier</u>
Viktor Kovács	0
Peter Dahlander*	579 894
Jan Ramkvist	42 000
Annika Andersson	0
Sigrun Hjelmquist	0
Göran Carstedt	29 478
Bo Askvik	2 000
	653 372

<u>Ledande befattningshavare</u>	<u>Antal aktier</u>
John Vestberg	437 520
Andreas Åsander	7 000
Erik Engström	13 600
Sam Coleman	0
Cathrine Kristoffersson	17 658
Håkan Wallberg	500
Przemek Sienkiewicz	0
Peter Laurén*	677 890
Wang Kee	0
	1 154 168

*Indirekt ägande via eget bolag, alternativt kapitalförsäkring.

Förvaltningsberättelse

Flerårsöversikt

Koncernen	2017	2016	2015	2014	2013
Rörelsens intäkter	100 206	78 116	64 191	62 263	52 842
Nettoomsättningstillväxt (%)	28%	22%	3%	18%	-27%
Bruttoresultat	77 512	53 466	44 773	50 003	33 793
Bruttomarginal (%)	77%	68%	70%	80%	64%
Resultat före skatt	-83 642	-71 712	-55 655	-46 041	-51 642
Balansomslutning	302 110	277 169	144 693	100 980	120 316
Soliditet (%)	69%	75%	63%	67%	59%
Antal anställda	155	160	124	113	105

Moderföretaget	2017	2016	2015	2014	2013
Rörelsens intäkter	6 000	4 200	3 400	1 440	0
Balansomslutning	622 973	517 102	320 764	251 427	219 521
Soliditet (%)	91%	97%	97%	99%	97%
Antal anställda	2	1	1	0,5	0

Jämförelsetalen för år 2013-2014 har inte räknats om vid övergången till IFRS. Om även dessa år räknats om enligt IFRS så hade främst resultat och nyckeltal till dessa förbättrats som en följd av uteblivna goodwillavskrivningar. För år 2013 och 2014 tillämpas BFNAR 2012:1 (K3). Vad gäller immateriella tillgångar tillämpades Redovisningsrådets rekommendation RR 15 Immateriella tillgångar samt RR 17 Nedskrivningar. Koncernredovisningen upprättades enligt förvärvsmetoden och tillämpade Redovisningsrådets rekommendation 1:00.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämman förfogande i moderbolaget står följande medel (kronor)

Överkursfond	510 412 970
Balanserat resultat	57 138 512
Årets resultat	-4 704 982
	562 846 500
Disponeras så att:	
Till aktieägare utdelas (0 kronor per aktie)	0
I ny räkning överföres	562 846 500

562 846 500

Koncernens resultaträkning

TSEK	Not	2017	2016
Nettoomsättning	4	99 584	77 813
Övriga rörelseintäkter		622	304
Rörelsens intäkter		100 206	78 116
Handelsvaror		-22 694	-24 651
Bruttoresultat		77 512	53 466
Aktiverat arbete för egen räkning	14	23 603	20 407
Personalkostnader	6,7	-109 894	-89 751
Övriga externa kostnader	5,8	-44 617	-41 583
Övriga rörelsekostnader		-277	-312
Avskrivningar	9	-22 137	-12 127
Nedskrivningar	10	-1 100	-2 607
Rörelseresultat		-76 910	-72 508
Finansiella intäkter	11	356	6 222
Finansiella kostnader	11	-7 088	-5 426
Resultat före skatt		-83 642	-71 712
Skatt på årets resultat	12	17 250	16 516
Årets resultat		-66 392	-55 197
Årets resultat hänförligt till:			
Moderföretagets ägare		-66 392	-55 197
Innehav utan bestämmande inflytande		0	0
Resultat per aktie:			
	13		
Resultat per aktie före utspädning		-2,87	-2,67
Resultat per aktie efter utspädning		-2,16	-2,48
Koncernens rapport över totalresultat			
TSEK	Not	2017	2016
Årets resultat		-66 392	-55 197
Övrigt totalresultat:			
<i>Poster som senare kan omklassificeras till resultaträkningen</i>			
Omräkningsdifferens		-135	108
Övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		-135	108
Summa totalresultat för året		-66 527	-55 089
Årets totalresultat hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		-66 527	-55 089
Innehav utan bestämmande inflytande		0	0

Koncernens balansräkning

TSEK	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Goodwill	14	52 569	53 669
Programrättigheter	14	63	133
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	14	52 346	48 941
Kundrelationer	14	3 667	4 667
Materiella anläggningstillgångar	15	1 634	964
Anda långfristiga fordringar	16	41 409	472
Uppskjuten skattefordran	12	81 871	65 906
Summa anläggningstillgångar		233 559	174 752
Omsättningstillgångar			
Varulager		8 056	6 577
Kundfordringar	16	15 622	13 668
Övriga fordringar	16	2 682	3 831
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16,17	15 698	3 032
Likvida medel	16,18	26 492	75 311
Summa omsättningstillgångar		68 551	102 418
SUMMA TILLGÅNGAR		302 110	277 169
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital	20	2 356	2 275
Övrigt tillskjutet kapital		554 561	486 765
Reserver		93	228
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		-347 282	-280 890
Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare		209 728	208 378
Summa eget kapital		209 728	208 378

Koncernens balansräkning

Skulder

Långfristiga skulder

Skulder kreditinstitut	21	47 647	0
Konvertibla skuldebrev	16	7 512	9 428
Räntebärande skulder	16	857	0
Övriga skulder	16	0	7 842
Uppskjutna skatteskulder	12	1 791	2 997

Summa långfristiga skulder

57 807

20 267

Kortfristiga skulder

Räntebärande skulder	16	429	11 313
Förskott från kunder	16	217	1 483
Leverantörsskulder	16	6 740	10 220
Aktuell skatteskuld	12	2 043	2 879
Övriga skulder	16	5 782	5 922
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16,22	19 366	16 706

Summa kortfristiga skulder

34 575

48 523

Summa skulder

92 382

68 791

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

302 110

277 169



Koncernens rapport över förändringar i eget kapital

TSEK	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat	Eget kapital hänförligt till moder- företagets aktieägare	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2016-01-01	1 854	314 648	120	-225 693	90 929	90 929
Årets resultat	0	0	0	-55 197	-55 197	-55 197
Årets övrigt totalresultat	0	0	108	0	108	108
Årets totalresultat	0	0	108	-55 197	-55 089	-55 089
Innehav av egna aktier Clavister Holding	0	-16 500	0	0	-16 500	-16 500
Pågående nyemission	0	4 448	0	0	4 448	4 448
Inbetalning avseende teckningsoptioner	0	1 942	0	0	1 942	1 942
Nyemission	421	189 747	0	0	190 168	190 168
Emissionskostnader	0	-7 520	0	0	-7 520	-7 520
Summa transaktioner med ägare	421	172 117	0	0	172 538	172 538
Utgående eget kapital 2016-12-31	2 275	486 765	228	-280 890	208 378	208 378
Ingående eget kapital 2017-01-01	2 275	486 765	228	-280 890	208 378	208 378
Årets resultat	0	0	0	-66 392	-66 392	-66 392
Årets övrigt totalresultat	0	0	-135	0	-135	-135
Årets totalresultat	0	0	-135	-66 392	-66 527	-66 527
Pågående nyemission	0	-4 478	0	0	-4 478	-4 478
Eget kapital andel konvertibel	0	2 870	0	0	2 870	2 870
Inbetalning avseende teckningsoptioner	0	940	0	0	940	940
Aktierelaterade ersättningar – värde på vederlagsfria teckningsoptioner	0	54 413	0	0	54 413	54 413
Nyemission	81	14 397	0	0	14 478	14 478
Emissionskostnader	0	-346	0	0	-346	-346
Summa transaktioner med ägare	81	67 796	0	0	68 223	67 877
Utgående eget kapital 2017-12-31	2 356	554 561	93	-347 282	209 728	209 728

Koncernens rapport över kassaflöden

TSEK	Not	2017	2016
Kassaflöde från den löpande verksamheten	23		
Resultat före skatt		-83 642	-71 712
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	23	24 190	9 480
Betald inkomstskatt		-757	3 167
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-60 209	-59 065
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändringar av varulager		-1 479	-984
Förändringar av rörelsefordringar		-13 472	9 081
Förändringar av rörelseskulder		-2 228	-1 428
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-77 388	-52 397
Investeringsverksamheten			
Förvärv av dotterföretag, netto likviditetspåverkan		0	10 579
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-1 546	-43
Förvärv av aktiverat utvecklingsarbete		-23 603	-20 407
Ökning av finansiella anläggningstillgångar		-40 939	0
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar		0	28
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-66 088	-9 842
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		47 647	7 578
Amortering av lån		-20 739	-5 616
Aktierelaterade ersättningar		54 413	0
Nyemission		13 809	99 557
Emissionskostnader		-346	-7 520
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		94 784	94 000
Årets kassaflöde		-48 692	31 761
Likvida medel vid årets början		75 311	43 527
Valutakursdifferens i likvida medel		-127	22
Likvida medel vid årets utgång	18	26 492	75 311

Koncernens noter

Not 1 Väsentliga redovisningsprinciper

Årsredovisning och koncernredovisning omfattar det svenska moderföretaget Clavister Holding AB med organisationsnummer 556917-6612 och dess dotterföretag. Clavister koncernens ("Clavister") huvudsakliga verksamhet är utveckling, produktion och försäljning av nätverkssäkerhetslösningar inom området cybersäkerhet. Clavisters lösningar bygger på en egenutvecklad, innovativ mjukvara med kraftfull prestanda. Kunderna återfinns i hela spannet från offentlig till privat sektor världen över.

Moderföretaget är ett aktieföretag registrerat i Sverige och med säte i Örnsköldsvik. Adressen till huvudkontoret är Sjögatan 6 J, 891 60 Örnsköldsvik.

Styrelsen har den 3 april 2018 godkänt denna årsredovisning och koncernredovisning vilken kommer att läggas fram för antagande vid årsstämma 24 april 2018.

Tillämpade regelverk

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee (IFRS IC) såsom de antagits av Europeiska unionen (EU). Koncernen tillämpar dessutom Årsredovisningslagen (1995:1554) och rekommendationen från Rådet för finansiell rapportering RFR 1 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner".

De nedan angivna redovisningsprinciperna har, om inte annat anges, tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter. Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent av koncernens företag.

Valuta

Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer företagen bedriver sin verksamhet. Moderföretagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderföretaget och för koncernen. De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp presenteras, om inte annat anges, i tusentals kronor (TSEK). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Klassificering

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Koncernredovisning

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under Clavister Holding AB:s bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande. Transaktionsutgifter, med undantag av transaktionsutgifter som är hänförliga till emission av eget kapitalinstrument eller skuldinstrument, som uppkommer redovisas direkt i årets resultat. Vid rörelseförvärv där överförd ersättning överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder som redovisas separat, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, så kallat förvärv till lågt pris, redovisas denna direkt i årets resultat.

Vid förvärv som sker i steg fastställs goodwill den dag då bestämmande inflytande uppkommer. Tidigare innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat. Förvärv från innehav utan bestämmande inflytande redovisas som en transaktion inom eget kapital, d.v.s. mellan moderföretagets ägare (inom balanserade vinstmedel) och innehav utan bestämmande inflytande. Därför uppkommer inte goodwill i dessa transaktioner. Förändringen av innehav utan bestämmande inflytande baseras på dess proportionella andel av nettotillgångar. Dotterföretags finansiella rapporter inkluderas i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan företag i koncernen liksom därmed sammanhängande orealiserade vinster elimineras i sin helhet.

Segmentsrapportering

Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken den kan generera intäkter och ådrar sig kostnader och för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Clavister utvecklar produkter dels för segmentet Enterprise bestående av mellanstora och större kunder samt för Service Providers (Telekomoperatörer), baserade på plattformarna cOS Core respektive cOS Stream. Utifrån segmenten görs en resursfördelning av koncernens utvecklingsarbete. Produktplattformarna har unika fördelar där

Koncernens noter

Stream har bättre anpassat funktionalitet och prestanda för Service Providers (Telekom) medan cOS Core generellt passar för Enterprise segmentet. Segmentet Enterprise står för den absolut största delen av försäljningen. Genom nära affärssamarbeten har bolaget kunnat anpassa lösningarna för Service Providers något som tillsammans med ökad datatrafik i telekom-näten förväntas ge utdelning i ökad tillväxt och utveckling för koncernen.

Valutaomräkning

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i årets resultat. Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet, medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Omräkning av utlandsverksamheter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av de valutakurser som föreligger vid respektive transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent i eget kapital, benämnd omräkningsreserv. Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiserar de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna, varvid de omklassificeras från övrigt totalresultat till årets resultat.

Intäkter

Koncernen redovisar en intäkt när dess belopp kan mätas på ett tillförlitligt sätt och det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att tillfalla företaget förutsatt att särskilda kriterier har uppfyllts för var och en av koncernens verksamheter. Intäkter innefattar det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas för sålda varor och tjänster i koncernens löpande verksamhet. Intäkter redovisas exklusive mervärdesskatt, returer och rabatter samt efter eliminering av koncernintern försäljning.

Koncernintern försäljning är ytterst begränsad men viss produktförsäljning förekommer på oregelbunden basis från Clavister AB till dotterbolaget Clavister Technology (ASIA) Ltd i Kina.

Licens- och supportintäkter

Koncernens licensintäkter redovisas i sin helhet vid leverans. Clavister har ej några framtida åtaganden förutom telefonsupport under en viss tid. Reservation för supportkostnader har beräknats och reserverats för den tid som supporten ingår i försäljningssumman.

Hårdvaruintäkter

Hårdvaruintäkter består av intäkter från försäljning av hårdvaror och intäkt redovisas i sin helhet när de väsentliga förmåner och risker som är förknippade med ägandet av varan har överförts från företaget till köparen.

Utförda tjänster

Inkomster från uppdrag på löpande räkning redovisas som intäkt i takt med att arbetet utförs. Om det inte är sannolikt att betalning kommer erhållas för belopp som redan har redovisats som intäkt redovisas det belopp som sannolikt inte kommer att erhållas som en kostnad.

Finansiella intäkter

Finansiella intäkter består av ränteutbetalningar och eventuella realisationsresultat på finansiella anläggningstillgångar. Ränteutbetalningar redovisas i enlighet med effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under ett finansiellt instruments förväntade löptid till den finansiella tillgångens eller skuldens redovisade nettovärde. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som är en del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla andra över- och underkurser.

Valutakursvinster och valutakursförluster redovisas netto.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Ersättningar till anställda avser alla typer av ersättningar som koncernen lämnar till de anställda. Koncernens ersättningar innefattar bland annat löner, betald semester, semesterersättning, betald frånvaro och bonus. Redovisning sker i takt med intjänandet.

Pensioner

Clavisters pensionsåtaganden omfattar enbart avgiftsbestämda planer. En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Koncernen har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala

Koncernens noter

ytterligare avgifter om denna juridiska enhet inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänger samman med de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder. Koncernen har därmed ingen ytterligare risk. För koncernens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt koncernen under en period.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigt, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Leasing

Finansiell leasing

Koncernen leasar vissa materiella anläggningstillgångar. Leasingavtal av anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt innehar de ekonomiska riskerna och fördelarna som förknippas med ägandet, klassificeras som finansiell leasing.

Tillgångar som hyrs enligt finansiella leasingavtal redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen och värderas initialt till det lägsta av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileasingavgifterna vid ingången av avtalet. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som lång- och kortfristiga skulder. Anläggningstillgångar som innehas enligt finansiella leasingavtal skrivs av under den kortare perioden av tillgångens nyttjandeperiod och leasingperioden medan leasingbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulderna.

Operationell leasing

Leasing där en väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägande behålls av leasegivaren klassificeras som operationell leasing. Betalningar som görs under leasingtiden (efter avdrag för eventuella incitament från leasegivaren) kostnadsförs i resultatet linjärt över leasingperioden.

Finansiella kostnader

Finansiella kostnader består huvudsakligen av räntor, samt periodiserade aktiverade kostnader avseende lånefinansiering via externa finansiella institut.

Räntekostnader på lån redovisas enligt effektivräntemetoden.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Till aktuell skatt hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt redovisas i sin helhet, enligt balansräkningsmetoden, på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och dess redovisade värden. Temporära skillnader beaktas inte i koncernmässig goodwill. Vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotterföretag som inte förväntas bli återförda inom över-skådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiserar eller den uppskjutna skatteskulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Resultat per aktie

Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att nettoresultat hänförligt till moderföretagets aktieägare divideras med viktat genomsnittligt antal utestående aktier under året.

Vinst per aktie efter utspädning beräknas genom att nettoresultat hänförligt till moderföretagets aktieägare divideras, i tillämpliga fall justerat, med summan av det viktade genomsnittliga antalet stamaktier och potentiella stamaktier som kan ge upphov till utspädnings-effekt. Utspädnings-effekt av potentiella stamaktier redovisas endast om en omräkning till stamaktier skulle leda till en minskning av resultatet per aktie efter utspädning.

Koncernens noter

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och prövas minst årligen för nedskrivningsbehov.

Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten

Kostnader under utvecklingsfasen av produkter aktiveras som immateriella tillgångar när de enligt ledningens bedömning är sannolikt att de kommer att resultera i framtida ekonomiska fördelar för koncernen, kriterierna för aktivering är uppfyllda och kostnaderna under utvecklingsfasen kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Internt utvecklade tillgångar redovisas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Alla andra kostnader som inte uppfyller kriterierna för aktivering belastar resultatet när de uppstår.

Programrättigheter

Programvaror av standardkaraktär kostnadsförs. Utgifter för programvaror som utvecklats eller på ett omfattande sätt anpassats för koncernens räkning, aktiveras som immateriell tillgång om de har troliga ekonomiska fördelar som efter ett år överstiger kostnaden.

Kundrelationer

Kundrelationer som förvärvats av koncernen avser kundrelaterade tillgångar och avtals- och/eller teknologirelaterade tillgångar. Dessa redovisas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar.

Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i årets resultat linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Goodwill prövas för nedskrivningsbehov årligen och dessutom så snart indikationer uppkommer som tyder på att tillgången ifråga har minskat i värde. Immateriella tillgångar med bestämbara nyttjandeperioder skrivs av från den tidpunkt då de är tillgängliga för användning.

De beräknade nyttjandeperioderna är:

- Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	3-5 år
- Programrättigheter	3 år
- Kundrelationer	5 år

Nyttjandeperioderna omprövas minst årligen.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt utgifter direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen.

Det redovisade värdet för en tillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/-kostnad.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Reparationer kostnadsförs löpande.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. De beräknade nyttjandeperioderna är:

- Inventarier	3 år
- Datorer	3 år

Använda avskrivningsmetoder, restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar

Tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod, exempelvis goodwill, skrivs inte av utan prövas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdenedgång närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet inte är återvinningsbart.

Koncernens noter

En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde minskat med försäljningskostnader och dess nyttjandevärde. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). Då nedskrivningsbehov identifierats för en kassagenererande enhet (grupp av enheter) fördelas nedskrivningsbeloppet i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten (gruppen av enheter).

Tidigare redovisad nedskrivning återförs om återvinningsvärdet bedöms överstiga redovisat värde. Återföring sker dock inte med ett belopp som är större än att det redovisade värdet uppgår till vad det hade varit om nedskrivning inte hade redovisats i tidigare perioder. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig.

Finansiella instrument

Ett finansiellt instrument redovisas i balansräkningen när koncernen blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar redovisas när faktura har skickats. Skuld redovisas när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder redovisas när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller koncernen förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen. Affärsdagen utgör den dag då företaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång/skuld som redovisas till verkligt värde via resultatet, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen bland annat utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället. Koncernen innehar finansiella instrument i följande kategorier:

- Lånefordringar och kundfordringar
- Andra finansiella skulder

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kundfordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, d.v.s. efter avdrag för osäkra fordringar.

Andra finansiella skulder

Lån samt övriga finansiella skulder ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

Koncernen bedömer vid varje rapportperiods slut om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för en finansiell tillgång eller en grupp av finansiella tillgångar. En finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar har ett nedskrivningsbehov och skrivs ned endast om det finns objektiva bevis för ett nedskrivningsbehov till följd av att en eller flera händelser inträffat efter det att tillgången redovisats första gången (en "förlusthändelse") och att denna händelse (eller händelser) har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången eller grupp av finansiella tillgångar som kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Till de kriterier som koncernen använder för att fastställa om det föreligger objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger hör betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller gäldenären, ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor eller kapitalbelopp eller att det är sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion.

För kategorin lånefordringar och kundfordringar beräknas nedskrivningen som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden (exklusive framtida kreditförluster som inte har inträffat), diskonterade till den finansiella tillgångens ursprungliga effektiva ränta. Tillgångens redovisade värde skrivs ned och nedskrivningsbeloppet redovisas i koncernens resultat.

Koncernens noter

Om nedskrivningsbehovet minskar i en efterföljande period och minskningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffade efter att nedskrivningen redovisades redovisas återföringen av den tidigare redovisade nedskrivningen i koncernens resultat.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärde beräknas enligt den så kallade först-in först-ut-principen och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För tillverkade varor inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta kostnader baserad på en normal kapacitet. Nettoförsäljningsvärdet definieras som försäljningspris reducerat för kostnader för färdigställande samt försäljningskostnader.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Kassaflöde

Kassa och bank utgörs av kassamedel och disponibla tillgodohavanden hos banker, samt kortfristiga övriga likvida placeringar med tre månaders eller kortare förfallotid och som är exponerade för en obetydlig risk för värdefluktuationer. Kassaflöde från den löpande verksamheten beräknas enligt indirektmetoden.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Not 2 Nya eller ändrade IFRS som ännu inte tillämpats

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nedan beskrivs de IFRS som väntas ha en påverkan eller kan komma att ha en påverkan på koncernens finansiella rapporter. Utöver de IFRS som beskrivs nedan väntas övriga nyheter som IASB har godkänt per den 31 december 2017 inte ha någon påverkan på koncernens finansiella rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument

IFRS 9 omfattar redovisning av finansiella tillgångar och skulder och ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Standarden träder i kraft den 1 januari 2018. I likhet med IAS 39 klassificeras finansiella tillgångar i olika kategorier, varav vissa värderas till upplupet anskaffningsvärde och andra till verkligt värde. IFRS 9 inför dock andra kategorier än de som finns i IAS 39. IFRS 9 inför också en ny modell för nedskrivningar av finansiella tillgångar. Syftet med den nya modellen är att kreditförluster ska redovisas tidigare. För finansiella skulder överensstämmer IFRS 9 i stort med IAS 39. För skulder redovisade till verkligt värde ska dock den del av verkligtvärdeförändringen som är hänförlig till den egna kreditrisken redovisas i övrigt totalresultat istället för i resultatet, såvida detta inte orsakar inkonsekvens i redovisningen. IFRS 9 inför även delvis ändrade kriterier för säkringsredovisning. Förändringarna kan leda till att fler ekonomiska säkringsstrategier uppfyller kraven för säkringsredovisning enligt IFRS 9 än enligt IAS 39.

Koncernens bedömning är att den nya standarden kring klassificering av finansiella tillgångar som kan säljas, inte kommer att påverka redovisningen. Tillgångarna tycks uppfylla villkoren för att värderas till verkligt värde över övrigt totalresultat baserat på företagets affärsmodell. Koncernens redovisning av finansiella skulder kommer inte heller att ändras, då de nya kraven endast påverkar redovisningen av finansiella skulder som redovisas till verkligt värde över resultaträkningen och koncernen inte har några skulder av det slaget.

De nya säkringsredovisningsreglerna i IFRS 9 är mer förenliga med företagets riskhantering i praktiken. Generellt sett kommer det bli lättare att tillämpa säkringsredovisning eftersom standarden inför en mer principbaserad ansats för säkringsredovisningen. Den nya standarden inför även utökade upplysningskrav och förändringar i presentationen. Den nya modellen för beräkning av kreditförlustreserv utgår från förväntade kreditförluster vilket kan medföra tidigare redovisning av kreditförluster.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder

IFRS 15 ersätter samtliga tidigare utgivna standarder och tolkningar som hanterar intäkter. Standarden inför en samlad modell för intäktsredovisning enligt vilken en intäkt redovisas när en vara eller tjänst överförs till kund. Detta kan ske över tid eller vid en tidpunkt. Intäkten utgörs av det belopp som företaget förväntar sig erhålla som ersättning för överförda varor eller tjänster.

IFRS 15 träder i kraft den 1 januari 2018. Standarden ska tillämpas retroaktivt. Det finns två tillåtna tillvägagångssätt, full retroaktiv tillämpning i enlighet med IAS 8 med förenklingsregler eller begränsad retroaktiv tillämpning.

Koncernens noter

Vid övergången till IFRS 15 bedömer koncernen att en förändring kommer att uppstå gällande uppfyllandet av åtagandet i försäljningsprocessen. Därför krävs en genomgång och bedömning av kontrakten och indentifiering av när olika åtagande sker varpå intäkten sedan kan redovisas. Jämfört med nuvarande principer bedöms koncernens intäktsredovisning främst att förändras med avseende på avtalen gällande support och service som sträcker sig över tid. Förändringen förväntas påverka IT-branschen mera än övriga branscher.

I samband med koncernens genomgång av intäkterna så har en fördelning gjorts mellan olika typer av avtal/intäkter. Supportintäkterna kommer att periodiseras över avtalets löptid. Det finns även supportintäkter som innehåller kostnader för 3:e partsprodukter, den del som avser 3:e partsprodukter kommer att intäktsföras direkt, resterande del av intäkten kommer att periodiseras över avtalets löptid. Effekten av detta kommer bli att redovisningen av dessa intäkter kommer att fördelas ut på fler antal månader och flyttas framåt i tiden.

Koncernen konverterade till IFRS i den tredje kvartalsrapporten för 2016. Under 2017 och början av 2018 har koncernen utrett och utvärderat effekterna av standarden. Koncernen kommer att tillämpa IFRS 15 med begränsad retroaktiv tillämpning, första gången det kommer att redovisas blir i den första kvartalsrapporten för 2018.

IFRS 16 Leases

IFRS 16 ersätter IAS 17 från och med 1 januari 2019. Enligt den nya standarden ska leasetagare som utgångspunkt redovisa den leasade tillgången i balansräkningen. Avskrivning på tillgången redovisas i resultatet. Leasingavgiften ska delas upp på räntebetaling och amortering.

Koncernen har påbörjat arbetet och kommer att slutföra det under 2018 för att utvärdera vilka effekter den nya standarden kommer att få på koncernens resultat och finansiella ställning.

Not 3 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar.

Uppskattningarna och antagandena utvärderas löpande. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Följande antaganden om framtiden och andra väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen skulle kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår:

Värdering av aktiverade utgifter för utvecklingsarbeten

Styrelsen och bolagsledningen har gjort bedömningen att bokförda aktiverade utvecklingskostnader har ekonomiska fördelar, ett nedskrivningstest har gjorts som befäster bedömningen att beräknat återvinningsvärde överstiger det redovisade värdet.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Vid nedskrivningsprövning av goodwill måste ett antal väsentliga antaganden och bedömningar beaktas för att kunna beräkna kassagenererande enhetens nyttjandevärde. Dessa antaganden och bedömningar hänför sig till förväntade framtida diskonterade kassaflödena. Prognoser för framtida kassaflöden baseras på bästa möjliga bedömningar av framtida intäkter och rörelsekostnader, grundade på historisk utveckling, allmänna marknadsförutsättningar, utveckling och prognoser för branschen samt annan tillgänglig information. Antagandena framtas av företagsledningen och granskas av styrelsen. Årets nedskrivningsprövning har givit upphov till nedskrivningar avseende goodwill med 1 100 TSEK avseende dotterföretaget Clavister APAC Ltd. För mer information om nedskrivningsprövningen av goodwill se not 14 Immateriella tillgångar.

Andelar i koncernföretag

Styrelsen och bolagsledningen har gjort bedömningen att bokförda andelar i koncernföretag har ekonomiska fördelar. Ett nedskrivningstest har gjorts som befäster bedömningen att beräknat återvinningsvärde överstiger det redovisade värdet.

Uppskjuten skattefordran/skatteskuld avseende underskottsavdrag

Styrelsen och bolagsledningen har gjort bedömningen att uppskjuten skattefordran upptas till värdet av de underskottsavdrag som förväntas kunna utnyttjas mot skattepliktiga inkomster under de kommande 5 åren. Prognoser över resultatutvecklingen i koncernen har upprättats för denna period. Underskottsavdragen har främst uppstått i dotterbolaget Clavister AB. Per 31 december 2017 uppgick dessa underskottsavdrag till 375 MSEK (300) till ett redovisat värde av 81,9 MSEK (65,9). Skatteeffekten har beräknats enligt gällande svensk skattesats.

Koncernens noter.

Värdering av kostnad för optioner till finansörer

Styrelsen och bolagsledningen har gjort bedömningen att kostnaden för de vederlagsfria optionerna till finansörerna TageHus och EIB uppgår till totalt 54,4 MSEK. Kostnaden skall kostnadsföras som en räntekostnad över lånens löptid. En värdering av optionerna har gjorts av utomstående.

Kostnaden för optionerna avseende lånet till TageHus uppgår till 40,3 MSEK, kostnaden för lånet till EIB uppgår till 14,1 MSEK. Följande antaganden har vägts in:

Eftersom teckningskursen är i princip noll så har ingen likviditetsrabatt räknats in, volatilitet beräknad till 45%, riskfri ränta till 1,4 %, detta har resulterat i en värdering som ungefär blir lika med aktiepris vid avtalsdatum.

EIB har i sitt avtal en 6% anti-utspädningsklausul, vilket gör att vid eventuella framtida nya optionsprogram eller nyemissioner - utöver vad som redan är beaktat och tilldelat - så har EIB rätt till motsvarande 6% av varje sådant nytt optionsprogram i form av tillkommande vederlagsfria optioner.

Not 4 Rörelsesegment

Ett rörelsesegment är en del av ett företag som bedriver affärsverksamhet från vilken de kan få intäkter och ådra sig kostnader vars resultat regelbundet granskas av företagets beslutsfattare som underlag för beslut, fördelning av resurser till segmentet och bedömning av dess resultat och för vilket det finns fristående finansiell information.

Koncernen är organiserad i affärsenheterna Enterprise och Service Providers (Telekom). Ett rörelsesegment skall enligt IFRS 8 förväntas ha liknande ekonomiska egenskaper och likna varandra med avseende på produkterna eller tjänsternas karaktär. IFRS 8 är det regelverk som har tillämpats i segmentsredovisningen. Vid fördelning av operativa tillgångar och operativa skulder har de aktiverade utvecklingskostnaderna fungerat som referens. För 2017 är de balanserade utvecklingskostnaderna fördelade med 60 % (62) för Enterprise respektive 40% (38) för Service Providers segmentet.

Segmentet Enterprise

Enterprise segmentet med produkten cOS Core kännetecknas av att vara väl beprövade för nästa generations brandväggar. Kundlösningarna passar både för myndigheter (kommun (utbildning), landsting, stat till regeringsnivå) till detaljhandel, men även för tillverkningsindustrin, transport- och infrastrukturektorn. Andra lämpliga sektorer för cOSCore är Bank och Finans, sk. Service Providers. Exempel på produkter som bygger på cOS Core-plattformen är Clavisters E10, E80, W50 och även virtuella produkter.

Segmentet Communication Service Providers (Telekom)

Service Providers segmentet med produkter till marknaden byggda på cOS Stream plattformen, är nästa generations högpresterande operativsystem för nätverkssäkerhet. Segmentet kännetecknas av virtuella lösningar med högre kapacitet riktad mot operatörer, där telekom- och nätoperatörer är särskilt lämpliga kunder. I tekniskiftet som operatörerna nu genomgår till SDN/NFV (Network Functions Virtualization)/(Software Developed Network) i syfte att optimera effektivitet och öka intäkterna, krävs en strategi för att bibehålla säkerhetsnivån i näten och där passar bolagets virtualiserade cOS Stream produkter in.

Eventuella koncerngemensamma poster redovisas separat i segmentsredovisningen och avser i huvudsak koncernledning och andra gemensamma funktioner samt övriga poster som inte är lämpliga att redovisa i segmenten Enterprise eller Service Providers. Försäljningen inom segmentet Enterprise avser 93% av koncernens omsättning och för Service Providers 7%. Majoriteten av gjorda investeringar har skett i immateriella och finansiella tillgångar. Intäkter från svenska kunder utgör 39% av koncernens totala omsättning för 2017.

Koncernens noter.

Koncernen 2017

Intäkter	Enterprise	Communication Service Providers (Telekom)	Koncern-gemensamt	Elimineringar	Total koncernen
Extern försäljning	92 697	6 887	0	0	99 584
Intern försäljning	0	0	7 629	-7 629	0
Övriga rörelseintäkter	622	0	0	0	622
Summa intäkter	93 319	6 887	7 629	-7 629	100 206
Rörelseresultat	-46 146	-30 764	0	0	-76 910
Finansnetto	-4 039	-2 693	0	0	-6 732
Årets skatt	10 350	6 900	0	0	17 250
Årets resultat	-39 835	-26 557	0	0	-66 392
Övriga upplysningar					
Operativa tillgångar*	167 236	134 874	0	0	302 110
Operativa skulder**	20 488	13 658	0	0	34 146
Investeringar	8 143	15 460	0	0	23 603
Avskrivningar och nedskrivningar	13 439	9 798	0	0	23 237
Goodwill	52 569	0	0	0	52 569

Koncernen 2016

Intäkter	Enterprise	Communication Service Providers (Telekom)	Koncern-gemensamt	Elimineringar	Total koncernen
Extern försäljning	75 714	2 099	0	0	77 813
Intern försäljning	0	0	5 387	-5 387	0
Övriga rörelseintäkter	304	0	0	0	304
Summa intäkter	76 018	2 099	5 387	-5 387	78 117
Rörelseresultat	-36 201	-36 308	0	0	-72 509
Finansnetto	494	302	0	0	796
Årets skatt	10 240	6 276	0	0	16 516
Årets resultat	-25 467	-29 730	0	0	-55 197
Övriga upplysningar					
Operativa tillgångar*	121 324	155 845	0	0	277 169
Operativa skulder**	23 070	14 140	0	0	37 210
Investeringar	21 446	10 061	0	0	31 507
Avskrivningar och nedskrivningar	14 734	0	0	0	14 734
Goodwill	53 669	0	0	0	53 669

* Operativa tillgångar är tillgångar som inte genererar några ränteintäkter.

** Operativa skulder är tillgångar som inte är räntebärande.

Koncernens noter.

Koncernens olika intäktslag består av produkter och tjänster, under 2017 uppgår andelen produkter till 31 % (46%) av omsättningen och tjänster uppgår till 69 % (54%).

Koncernen har intäkter från en större kund, de totala intäkterna från den kund-gruppen uppgår till 8 368 TSEK (8 723), dvs 8% (11) av den totala omsättningen. Dessa intäkter härrör till sin helhet till segmentet Enterprise.

Geografisk fördelning av rörelsens intäkter	2017	2016
Sverige	38 999	24 597
Övriga Europa	34 997	24 481
Asien	19 200	21 442
Övriga världen	7 010	7 596
	100 206	78 116

Not 5 Arvode till revisorer

Ernst & Young	2017	2016
Revisionsuppdrag	917	725
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	13	142
Skatterådgivning	17	45
Övriga tjänster	49	47
Redovisat värde	996	959

SKY CPA & Co, Hong Kong	2017	2016
Revisionsuppdrag	14	15
Redovisat värde	14	15

Shaanxi Pumeihengzhen Accountants Firm Ltd, Kina	2017	2016
Revisionsuppdrag	5	5
Redovisat värde	5	5

Not 6 Anställda och personalkostnader

	2017		2016	
	Medelantal anställda	Varav män, procent %	Medelantal anställda	Varav män, procent %
Dotterföretag i Sverige	130	92%	129	92%
Dotterföretag i Kina	23	83%	29	76%
Dotterföretag i Tyskland	1	0%	1	0%
Totalt i dotterföretag	154	89%	159	89%
Moderföretaget	1	100%	1	100%
Totalt i koncernen	155	90%	160	89%

Könsfördelning, styrelse och ledande befattningshavare	2017		2016	
	Antal på balansdagen	Varav män, procent %	Antal på balansdagen	Varav män, procent %
Styrelseledamöter	7	71%	6	100%
Verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare	7	86%	10	90%
Totalt i koncernen	14	94%	16	94%

Koncernens noter.

Personalkostnader	2017	2016
Moderföretaget		
<i>Styrelse och övriga ledande befattningshavare</i>		
Löner och andra ersättningar	2 343	824
Sociala avgifter	813	289
Pensionskostnader	354	120
Summa	3 510	1 233
 <i>Övriga anställda</i>		
Löner och andra ersättningar	0	0
Sociala avgifter	0	0
Pensionskostnader	0	0
Summa	0	0
 Dotterföretag		
<i>Styrelse och övriga ledande befattningshavare</i>		
Löner och andra ersättningar	9 418	10 012
Sociala avgifter	2 889	3 806
Pensionskostnader (avgiftsbestämda pensionsplaner)	1 046	1 621
Summa	13 353	15 439
 <i>Övriga anställda</i>		
Löner och andra ersättningar	65 510	51 326
Sociala avgifter	20 100	15 222
Pensionskostnader (avgiftsbestämda pensionsplaner)	5 246	3 721
Summa	90 856	70 269
 Övriga personalkostnader	 2 175	 2 810
Summa personalkostnader	109 894	89 751

Koncernens noter

2017	Grundlön, styrelse arvode	Rörlig ersättning	Pensions- kostnad	Övrig ersättning	Summa
Styrelseordförande					
Victor Kovács	234	0	0	0	234
Björn Norrbom, fd	216	0	0	0	216
Styrelseledamot					
Peter Dahlander	892	0	177	0	1 069
Annika Andersson	147	0	0	0	147
Sigrun Hjelmquist	145	0	0	0	145
Jan Ramkvist	177	0	0	0	177
Ilka Hiidenheimo, fd	177	0	0	0	177
Niclas Eriksson, fd	55	0	0	0	55
Göran Carstedt	173	0	0	0	173
Bo Askvik	17	0	0	0	17
Verkställande direktör					
Jim Carlsson, fd	232	0	82	0	314
Johan Öhman, fd	878	0	139	0	1 017
John Vestberg	1 050	0	245	0	1 295
Övriga ledande befattningshavare (11 antal)	8 708	1 760	1 074	0	11 542
<i>Varav från dotterföretag</i>	<i>7 980</i>	<i>1 760</i>	<i>1 074</i>	<i>0</i>	<i>11 542</i>
Summa	12 868	1 760	1 717	0	16 345
2016					
	Grundlön, styrelse arvode	Rörlig ersättning	Pensions- kostnad	Övrig ersättning	Summa
Styrelseordförande					
Björn Norrbom	214	0	0	0	214
Styrelseledamot					
Peter Dahlander	811	0	120	0	930
Peter Johansson, fd	305	0	0	0	305
Jan Ramkvist	126	0	0	0	126
Ilka Hiidenheimo	186	0	0	0	186
Niclas Eriksson	110	0	0	0	110
Göran Carstedt	97	0	0	0	97
Verkställande direktör					
Jim Carlsson, fd	1 380	88	237	0	1 705
Johan Öhman	0	0	0	0	0
Övriga ledande befattningshavare (11 antal)	8 090	467	1 417	0	9 975
<i>Varav från dotterföretag</i>	<i>8 090</i>	<i>467</i>	<i>1 417</i>	<i>0</i>	<i>9 975</i>
Summa	11 319	555	1 774	0	13 649

Med rörlig ersättning avses ersättning beräknad på ställda mål beroende på omsättningskrav.

Koncernens noter.

Ersättningar och villkor för ledande befattningshavare

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning och pensionsförmåner. Med andra ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. Verkställande direktör har en uppsägningstid på sex månader, övriga ledande befattningshavare har uppsägningstid enligt Lagen om anställningsskydd (LAS).

Avgångsvederlag

Ersättning till VD utgörs av grundlön och pension. För VD:s räkning har tjänstepension inbetalats motsvarande 6,5 (%) procent av pensionsmedförande lön till och med 7,5 prisbasbelopp och 28,5 (%) procent mellan 7,5- 20 prisbasbelopp, därutöver 13,5 (%) procent på belopp därutöver. Vid uppsägning från företagets sida erhåller VD ett avgångsvederlag motsvarande sex månader. För övriga i styrelsen utgår inga avgångsvederlag.

Not 7 Aktierelaterad ersättning

Under 2015 utgavs ett optionsprogram till styrelse och nyckelpersoner, teckningskurs vid lösen var 30 kronor, de förföll per 2017-12-31.

Under 2016 utgavs ett optionsprogram till anställda, teckningskurs vid inlösen är 72 kronor, dessa förfaller 2019-06-30. Ytterligare ett optionsprogram utgavs under 2016, detta är kopplat till den i oktober 2016 gjorda lånefinansieringen, teckningskurs är 0,10 kronor, dessa förfaller 2026.

Av de teckningsoptioner som förföll per 2016-12-31 har 148 260 st utnyttjats för teckning av aktier i Clavister Holding. Dessa tecknade aktier är i sin helhet betalda och emitterades 2017-02-15, beslut kring bemyndigande har tagits på extra bolagsstämma 2017-01-17.

Under 2017 har ytterligare tre optionsprogram utgivits till anställda och nyckelpersoner, teckningskurs vid lösen 72, 79 respektive 30 kr, de förfaller under 2020.

Under 2017 har optioner även tilldelats två långivare, dessa optioner är vederlagsfria, teckningskurs är 0,10, respektive 20 kr, de förfaller under 2020 respektive 2037.

Om de utestående teckningsoptionerna utnyttjas kommer koncernen ge ut ytterligare 7 078 288 aktier motsvarande cirka 30% av totalt registrerade aktier 23 562 050.

Koncernens noter

Antal utestående teckningsoptioner	2017-12-31	2016-12-31
Teckningsoptioner 2017-12-31	0	175 000
Teckningsoptioner 2026	19 801	19 801
Teckningsoptioner 2019-06-30	530 800	530 800
Teckningsoptioner 2020-02-28	70 000	0
Teckningsoptioner 2020-02-28	75 000	0
Teckningsoptioner 2020 (Serie 1*)	3 062 608	0
Teckningsoptioner 2020 (Serie 2**)	1 250 000	0
Teckningsoptioner 2037 (Serie 3)	1 770 079	0
Teckningsoptioner 2020-06-30	300 000	0
Totalt	7 078 288	725 601

* Av totalen om 3 062 608 optioner så utgörs 562 608 av ränteoptioner (vilka nettas mot räntekostnader).

Givet preliminära ränteberäkningar så bedöms ca 53-60% av dessa ränteoptioner att falla ut.

** Dessa 1 250 000 optioner ('compensation warrants') faller endast ut, proportionerligt, i den mån Clavister emitterar aktier under 20 kr per aktie.

Antal utestående teckningsoptioner	2017-12-31	2016-12-31
Björn Norrbom, fd styrelseordförande	0	100 000
Peter Dahlander, styrelseledamot	25 000	25 000
Ilka Hiidenheimo, fd styrelseledamot	0	50 000
Företagsledning, exkl. VD (5 antal, 10 antal)	170 000	265 000
Harbert, långgivare	19 801	19 801
EIB, långgivare	1 770 079	0
TageHus, långgivare	4 312 608	0
Övriga	780 800	265 800
Totalt	7 078 288	725 601

	2017		2016	
	Antal optioner	Vägda genomsnittliga lösenpriser	Antal optioner	Vägda genomsnittliga lösenpriser
Vid periodens början	725 601	60	348 250	30
Tilldelade	445 000	45	550 601	69
Tilldelade vederlagsfria optioner	6 082 687	14	0	0
Inlösta	0	0	-169 260	0
Förfallna	-175 000	30	-3 990	30
Utestående vid periodens slut	7 078 288	20	725 601	60
Inlösningsbara vid periodens slut	0	0	0	0

Inga aktieoptioner har lösts in under 2017, under föregående år var den genomsnittliga aktiekursen per lösendagen 27 kr. Intervallet för lösenpriset avseende aktieoptioner som är utestående vid periodens slut uppgår från 0,10 kr till 79 kr (0,10 – 72).

Black-Scholes värderingsmodell har använts för att bestämma det vägda genomsnittliga verkliga värdet för optioner som tilldelats under perioden. Det verkliga värdet för tilldelade optioner har fastställts till 2,27 kr (2,95) per option. Viktiga indata i modellen var en aktiekurs på 30 kr (44,10) på tilldelningsdagen, ovanstående lösenpris, volatilitet på 36% (28%), förväntad löptid på optionerna på 3 år (3) och årlig riskfri ränta på 1% (3%). Vid beräkning av volatiliteten på 36% så har företaget utgått från antagnaden gjorda vid tidigare värdering, och även tagit hänsyn till de kursrörelser som skett, vilket ger en något högre volatilitet jämfört med tidigare.

Koncernens noter.

Betalning av optionerna har gjorts i överensstämmelse med det framräknade priset enligt Black & Scholes varför det inte har påverkat redovisningen med någon kostnad.

De vederlagsfria optionerna som tilldelats långivare, där har en utomstående värdering gjorts och en kostnad bokats upp mot fordringar och eget kapital och kommer att periodiseras över lånens löptid, den totala kostnaden uppgår till 54,4 MSEK, se även Not 3.

Not 8 Leasing

Operationell leasing

I den operationella leasingen ingår hyresavtal för fastigheter, testutrustning, möbler, datorer och bil för vilka en väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägandet behålls av leasegivaren. Årets leasingkostnader avseende operationella leasingavtal uppgår till 6 669 TSEK (4 789). Framtida betalningsåtagande per 31 december fördelar sig enligt:

Framtida minimileaseavgifter	2017-12-31	2016-12-31
Inom 1 år	6 404	4 917
Mellan 1-5 år	20 391	17 796
Mer än 5 år	0	2 802
Summa	26 796	25 515

Finansiell leasing

Utrustning som koncernen hyr genom finansiell leasing utgörs av möbler, larmutrustning och datorer m m.

Inventarier	2017-12-31	2016-12-31
Anskaffningsvärde	4 171	2 624
Akkumulerade avskrivningar	-2 667	-1 837
Redovisat värde	1 504	787

Framtida minimileaseavgifter	2017-12-31		2016-12-31	
	Nominellt	Nuvärde	Nominellt	Nuvärde
Inom 1 år	0	0	0	0
Mellan 1-5 år	0	0	0	0
Mer än 5 år	0	0	0	0
Summa	0	0	0	0

Skuld avseende finansiella leasingavtal finns bland räntebärande skulder i koncernens balansräkning.

Koncernens noter.

Not 9 Avskrivningar

	2017	2016
Balanserade utvecklingsutgifter	20 197	11 112
Programrättigheter	70	71
Inventarier	870	611
Övriga immateriella tillgångar	1 000	333
Summa	22 137	12 127

Not 10 Nedskrivningar

	2017	2016
Goodwill	1 100	2 607
Summa	1 100	2 607

Årets nedskrivning hänförs till dotterbolaget Clavister APAC Ltd och beskrivs ytterligare under Not 3.

Not 11 Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter	2017	2016
Resultat från andel i intresseföretag	0	522
Vinst vid avyttring av intresseföretag	0	5 498
Ränteintäkter	356	202
Summa	356	6 222
Finansiella kostnader	2017	2016
Räntekostnader	5 552	3 480
Övriga finansiella kostnader	1 549	1 168
Netto valutakursförändringar	-13	779
Summa	7 088	5 426

Övriga finansiella kostnader avser kostnader i samband med lånefinansiering bestående av advokatkostnader, pike-ränta samt andra lånekostnader.

Koncernens noter.

Not 12 Skatter

Resultaträkning

Aktuell skattekostnad	2017	2016
Årets skattekostnad	103	-471
	103	-471

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-1 093	283
Uppskjuten skatt på underskottsavdrag	-16 261	-16 328
	-17 354	-16 045

Redovisad skatt i resultaträkningen

-17 250 -16 516

Avstämning av effektiv skattesats

2017 2016

Resultat före skatt	-83 642	-71 712
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget (22%)	-18 401	-15 777
Skatteeffekt av:		
Ej skattepliktiga intäkter	-1 905	-1 454
Ej avdragsgilla kostnader	2 533	716
Skatt på tidigare års resultat som inte redovisats tidigare	13	0
Outnyttjat underskottsavdrag för vilken uppskjuten skattefordran inte redovisats	4	-2
Temporära skillnader	506	0
Tidigare ej redovisat underskottsavdrag som nyttjas för att minska aktuell skattekostnad	0	0
Redovisning leasing i koncern	0	0
Redovisad skatt	-17 250	-16 516
Effektiv skattesats (%)	20,6%	23,0%

I nedanstående tabell specificeras skatteeffekten av de temporära skillnaderna:

Uppskjuten skattefordran	2017	2016
Uppskjuten skattefordran på förlustavdrag	82 502	66 032
Konvertibla skuldebrev	-631	-126
Uppskjuten skatt i obeskattade reserver	0	-717
Immateriella anläggningstillgångar	-1 791	-2 279
Redovisat värde*	80 080	62 910

Specifikation av förändring av uppskjuten skattefordran:

	2017	2015
Ingående redovisat värde	62 910	49 436
Förändring av temporära skillnader	212	-575
Effekt av rörelseförvärv	488	-2 279
Tillkommande skattefordringar avseende underskottsavdrag	16 470	16 328
Utgående redovisat värde uppskjuten skattefordran*	80 080	62 910

*Uppskjuten skattefordran ovan avser netto av upptagen uppskjuten skattefordran och uppskjuten skatteskuld i balansräkningen.

Koncernens noter

Not 13 Resultat per aktie

Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att det resultat som är hänförligt till moderföretagets aktieägare divideras med ett vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under perioden.

Resultat per aktie före utspädning	2017	2016
Årets resultat hänförligt till moderföretagets aktieägare	-66 392	-55 197
Genomsnittligt antal ordinarie utestående aktier	23 154 587	20 642 542
Resultat per aktie före utspädning	-2,87	-2,67

För beräkning av resultat per aktie efter utspädning justeras det vägda genomsnittliga antalet utestående stamaktier för utspädningseffekten av samtliga potentiella stamaktier. Moderföretaget har två kategorier av potentiella stamaktier med utspädningseffekt: konvertibla skuldebrev och aktieoptioner. De konvertibla skuldebreven antas ha blivit konverterade till stamaktier och nettovinsten justeras för att eliminera räntekostnaden minskat med skatteeffekten. För aktieoptioner görs en beräkning av det antal aktier som kunde ha köpts till verkligt värde (beräknat som årets genomsnittliga marknadspris för moderföretagets aktier), för ett belopp motsvarande det monetära värdet av de teckningsrätter som är knutna till utestående aktieoptioner. Det antal aktier som beräknas enligt ovan jämförs med det antal aktier som skulle ha utfärdats under antagande att aktieoptionerna utnyttjas.

Resultat per aktie efter utspädning	2017	2016
Årets resultat hänförligt till moderföretagets aktieägare	-66 392	-55 197
Räntekostnad för konvertibla skuldebrev (efter skatt)	743	506
Nettovinst	-65 649	-54 691
Genomsnittligt antal ordinarie utestående aktier	23 154 587	20 642 542
Justering för:		
Konvertibelt skuldebrev	204 834	666 667
Aktieoptioner	7 078 288	705 800
Genomsnittligt antal ordinarie utestående aktier efter utspädningseffekter	30 437 709	22 015 009
Resultat per aktie efter utspädning	-2,16	-2,48
Effekt av begränsningsregeln	-2,67	-2,45

Koncernens noter

Not 14 Immateriella tillgångar

Anskaffningsvärde	Goodwill	Balanserade utgifter för utvecklingsarbete	Program-rättigheter	Kund-relationer	Summa
Per 1 januari 2016	6 685	136 371	1 240	0	144 296
Tillägg - internt upparbetade	0	20 407	0	0	20 407
Förvärv av dotterföretag	51 875	6 100	0	5 000	62 975
Per 31 december 2016	58 560	162 878	1 240	5 000	227 678
Tillägg – internt upparbetade	0	23 603	0	0	23 603
Förvärv av dotterföretag	0	0	0	0	0
Per 31 december 2017	58 560	186 481	1 240	5 000	251 281
Av- och nedskrivningar					
Per 1 januari 2016	-2 284	-102 825	-1 036	0	-106 145
Avskrivningar	0	-11 112	-71	-333	-11 516
Nedskrivningar	-2 607	0	0	0	-2 607
Per 31 december 2016	-4 891	-113 937	-1 107	-333	-120 268
Avskrivningar	0	-20 197	-70	-1 000	-21 267
Nedskrivningar	-1 100	0	0	0	-1 100
Per 31 december 2017	-5 991	-134 134	-1 177	-1 333	-142 635
Redovisat värde					
Per 31 december 2017	52 569	52 347	63	3 667	108 646
Per 31 december 2016	53 669	48 941	133	4 667	107 410

Nedskrivningsprövning

Koncernens goodwill har ett redovisat värde på 52 569 TSEK (53 669) och har uppstått från två olika förvärv. Goodwill nedskrivningsprövas på de lägsta nivåerna där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter), vilket för koncernen utgjort prövning av Clavister Tehnology (ASIA) Ltd och PhenixID AB.

Nedskrivningsprövningen består i att bedöma om enhetens återvinningsvärde är högre än dess redovisade värde. Återvinningsvärdet har beräknats på basis av enhetens nyttjandevärde, vilket utgör nuvärdet av enhetens förväntade framtida kassaflöden utan hänsyn till eventuell framtida verksamhetsexpansion och omstrukturering. Beräkningen av nyttjandevärdet har baserats på:

- 1) Beräknad WACC (weighted average cost of capital) före skatt har varit 16,2% (14,7) för prövning av Clavister Technology (ASIA) Ltd och för prövning av PhenixID 13,3% (13,2).
- 2) En prognos av kassaflöden för de närmaste 5 åren (2018 till 2022) har beräknats för Clavister Technology (ASIA) Ltd och PhenixID. Prognosen baseras på tidigare erfarenheter och egna bedömningar. Den viktigast variabeln är omsättningstillväxt Clavister Technology (ASIA) Ltd ca 10% per år och PhenixID ca 10% per år.
- 3) En extrapolering av kassaflöden efter år 2022 med en tillväxt på 2 procent för både Clavister Technology (ASIA) Ltd och PhenixID sk. terminal value.

Den diskonterade kassaflödesmodellen innefattar prognostisering av framtida kassaflöden från rörelsen inkluderande uppskattningar av intäktsvolym och produktionskostnader. De viktiga antaganden som driver förväntade kassaflöden under de närmaste fem åren utgörs av gjorda marknadsbedömningar för tillväxt av marknaden för cyber säkerhet, koncernens leveransförmåga dvs att lyckas möta kundens efterfrågan med den produktportfölj och planerat produkt- och utvecklingsarbete inom de affärsområden som koncernen valt att marknadsföra sig inom. Värden har skattats på dessa variabler i huvudsak. Beräkningarna påvisar ett nedskrivningsbehov kopplat till Clavister Technology (ASIA) Ltd med 1 100 TSEK, varför justering av goodwillvärdet gjorts med detta belopp. Inget nedskrivningsbehov har identifierats kopplat till PhenixID och inte heller finns något nedskrivningsbehov kopplade till balanserade utvecklingskostnader i Clavister AB. En höjning av diskonteringsfaktorn med 1% skulle inte heller leda till något nedskrivningsbehov, övriga parametrar lika.

Koncernens noter.

Not 15 Materiella anläggningstillgångar

Inventarier	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	5 482	5 903
Årets anskaffning	1 546	43
Försäljningar/ utrangeringar	-114	-487
Omräkningsdifferens	-34	23
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	6 880	5 482
Ingående avskrivningar	-4 518	-4 338
Försäljningar och utrangeringar	114	467
Omklassificeringar	0	-17
Årets avskrivningar	-869	-611
Omräkningseffekter	27	-18
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 246	-4 518
Redovisat värde	1 634	964

Koncernens noter

Not 16 Finansiella instrument

Värdering av finansiella tillgångar och skulder per den 31 december 2017

Finansiella tillgångar	Lånefordringar och kundfordringar	Andra finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Andra långfristiga fordringar	41 409	0	41 409	41 409
Kundfordringar	15 622	0	15 622	15 622
Övriga kortfristiga fordringar	2 682	0	2 682	2 682
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	15 698	0	15 698	15 698
Likvida medel	26 492	0	26 492	26 492
	101 904	0	101 904	101 904
Finansiella skulder				
Konvertibla skuldebrev	0	7 512	7 512	7 512
Skulder till kreditinstitut	0	47 647	47 647	47 647
Räntebärande skulder	0	1 286	1 286	1 286
Leverantörsskulder	0	6 740	6 740	6 740
Övriga kortfristiga skulder	0	5 999	5 999	5 999
Upplupna kostnader	0	19 366	19 366	19 366
	0	88 549	88 549	88 549

Värdering av finansiella tillgångar och skulder per den 31 december 2016

Finansiella tillgångar	Lånefordringar och kundfordringar	Andra finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Andra långfristiga fordringar	472	0	472	472
Kundfordringar	13 668	0	13 668	13 668
Övriga kortfristiga fordringar	3 831	0	3 831	3 831
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	3 032	0	3 032	3 032
Likvida medel	75 311	0	75 311	75 311
	96 313	0	96 313	96 313
Finansiella skulder				
Konvertibla skuldebrev	0	9 428	9 428	9 428
Övriga långfristiga skulder	0	7 842	7 842	7 842
Räntebärande skulder	0	11 313	11 313	11 313
Leverantörsskulder	0	10 220	10 220	10 220
Övriga kortfristiga skulder	0	7 405	7 405	7 405
Upplupna kostnader	0	16 706	16 706	16 706
	0	62 915	62 915	62 915

Koncernens noter.

Not 17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2017-12-31	2016-12-31
Förutbetalda lokalhyror	1 530	1 278
Förutbetalda leasingavgifter	52	59
Förutbetalda försäkringspremier	170	144
Förutbetalda kostnader avseende finansiering	1 542	0
Beräknad kostnad avseende optioner till långgivare	12 224	0
Förutbetald kostnad för testning	0	522
Förutbetald kostnad för licensavtal IP Infusion	0	822
Övriga poster	179	206
Redovisat värde	15 698	3 032

Not 18 Likvida medel

	2017-12-31	2016-12-31
Kassa och bank	26 492	75 311
Redovisat värde	26 492	75 311

Not 19 Koncernföretag

Moderföretaget, Clavister Holding ABs, innehav i direkta och indirekta dotterföretag som omfattas av koncernredovisningen framgår av nedanstående tabell.

Företag	Typ av verksamhet	Andel 2017	Andel 2016
Clavister Holding AB	Moderbolag, förvaltning aktier	Moderföretag	Moderföretag
Clavister AB	Utvecklings- o försäljningsbolag	100%	100%
Clavister APAC Ltd	Holdingsbolag	100%	100%
Clavister Technology (ASIA) Ltd	Försäljningsbolag	100%	100%
PhenixID AB	Försäljningsbolag	100%	100%
PhenixID UG	Försäljningsbolag	100%	100%

Clavister Holding AB förvärvade under 2016 PhenixID AB som i sin tur äger dotterbolaget PhenixID UG.

Det finns begränsningar för koncernens förmåga att få åtkomst till de aktiverade utgifterna avseende utveckling som dotterbolaget Clavister AB placerat i en bunden fond för utveckling, beloppet uppgår till 32 208 TSEK per 31/12 2017.

Fonden kommer att lösas upp i samma takt som företaget gör avskrivningar, nedskrivningar eller avyttrar tillgången. För de aktiverade utvecklingskostnaderna påbörjas avskrivningar under innevarande år. Utvecklingskostnaderna skrivs av under en treårsperiod.

Koncernens noter

Not 20 Eget kapital

Aktiekapital

Per den 31 december 2017 omfattade det registrerade aktiekapitalet 23 562 050 aktier (22 747 124) med ett kvotvärde på 0,10 kr (0,10). Innehavare av aktier är berättigade till utdelning som fastställs efter hand och aktieinnehavet berättigar till rösträtt vid stämman med en röst per aktie. Alla aktier har samma rätt till Clavisters kvarvarande nettotillgångar. Samtliga aktier är fullt betalda och inga aktier är reserverade för överlåtelse.

I samband med förvärvet av PhenixID övertogs en kapitalförsäkring med 330.000 st aktier i Clavister Holding AB till ett värde per 2017-12-31 på 7,9 MSEK. Detta värde har inte tagits upp som en tillgång utan tas upp som en avdragspost i eget kapital i koncernen.

Övrigt tillskjutet kapital

Övrigt tillskjutet kapital utgörs av kapital tillskjutet av Clavisters ägare.

Reserver

Reserver består i sin helhet av valutakursdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter.

Not 21 Långfristiga skulder

Inga av koncernens långfristiga skulder förfaller senare än fem år efter balansdagen.

I september 2017 har moderbolaget erhållit ett lån på 3 års löptid uppgående till 50 MSEK. Lånet har fast ränta. Överenskommelsen kring detta lån omfattar även emission av teckningsoptioner till långgivaren, teckningsoptionerna utges vederlagsfritt med en teckningskurs på 20 kr. Antal teckningsoptioner uppgår till 4 312 608 st och varje teckningsoption berättigar till teckning av en aktie i bolaget.

I december 2017 har dotterbolaget Clavister AB tecknat avtal om ett lån från EIB om totalt 20 MEUR, se ytterligare info i Not kring händelser efter räkenskapsårets utgång. Detta lån löper på 5 år och med fast ränta. Även detta lån är kopplat till vederlagsfria optioner, teckningskursen för dessa är 0,10 kronor. Antal teckningsoptioner uppgår till 1 770 079 st och varje teckningsoption berättigar till teckning av en aktie i bolaget.

Not 22 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2017-12-31	2016-12-31
Upplupna löner och semesterlöner	7 572	5 275
Upplupna sociala avgifter	4 764	3 078
Upplupna räntor	678	142
Upplupna underhållskostnader	1 620	1 665
Upplupna provisioner	724	588
Upplupna royaltykostnader	1 653	669
Upplupna konsultkostnader	289	365
PIK (Payment in Kind) avgift till långgivare	0	1 587
Periodiserad förutbetald intäkt	0	1 027
Upplupet styrelsearvode	637	738
Upplupen kostnad Remium	0	66
Upplupet revisionsarvode	480	409
Upplupen kostnad för marknadskostnader	408	246
Övriga poster	541	852
Redovisat värde	19 366	16 706

Koncernens noter.

Not 23 Kassaflödesanalys

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflöde	2017	2016
Avskrivningar	22 137	12 127
Realisationsvinst	0	-5 983
Nedskrivningar	1 100	2 607
Orealiserade kursdifferenser	0	80
Beräknad ränta på konvertibellån	953	649
Redovisat värde	24 190	9 480

Not 24 Ställda säkerheter

	2017-12-31	2016-12-31
Företagsinteckningar	50 000	25 038
Pantsatta kundfordringar, samt övriga fordringar		1 414
Likvida medel	11 457	62 910
Summa	61 457	89 363

Not 25 Eventualförpliktelser

	2017-12-31	2016-12-31
Inga eventualförpliktelser	0	0
Summa	0	0

Not 27 Rörelseförvärv

Förvärv 2017

Inga rörelseförvärv under 2017.

Förvärv 2016

Den 8 mars 2016 förvärvade Clavister 28,6% av PhenixID. Två månader senare, den 10 maj, förvärvades ytterligare 1,5% och den 25 augusti den resterande delen på 69,9%. Clavister äger nu 100% av aktierna och rösterna i PhenixID. PhenixID är en aktör inom avancerade cybersäkerhetslösningar som kommer att tillföra viktig expertis inom området IAM (Identity & Access Management) samt kundreferenser till Clavisters erbjudande.

Köpeskillingen består dels av 5,0 MSEK i kontant ersättning och dels av apportemission av 1 540 516 egna aktier (Clavister Holding AB) till ett värde om 80,5 MSEK. Då PhenixID övergår från att vara ett intresseföretag till att bli ett koncernföretag i och med det sista förvärvet så omräknas de första två förvärven till värdering vid det sista förvärvet, vilket dels leder till en redovisad koncernmässig vinst med 6,0 MSEK och dels leder till att köpeskillingen/anskaffningspriset ökas med 6,0 MSEK så att det totalt därmed uppgår till 91,5 MSEK. I samband med förvärvet uppstod en goodwill om 51,9 MSEK, vilket utgörs av skillnaden mellan den överförda ersättningen och det verkliga värdet av de förvärvade nettotillgångarna. Uppkommen goodwill består dels av synergieffekter, resultatförbättringspotential samt möjlighet till marknadspositionering och dels immateriella värden såsom aktiverade utvecklingskostnader samt kund- och orderstock. Goodwill förväntas inte vara skattemässigt avdragsgill.

I samband med förvärvet tillkom en kassa på 15,6 MSEK, samt en kapitalförsäkring med 330.000 st aktier i Clavister Holding AB med ett värde 2016-12-31 på ca 15,2 MSEK. Förvärvet har därmed påverkat koncernens kassaflöde positivt. Värdet på kapitalförsäkringen per 2017-12-31 är 7,9 MSEK.

Koncernens noter.

Förvärvade nettotillgångar vid förvärvstidpunkten:

	Verkligt värde fastställt vid förvärvet
Immateriella tillgångar	11 100
Materiella anläggningstillgångar	50
Kapitalförsäkring	16 500
Kundfordringar och övriga fordringar	7 139
Likvida medel	15 579
Uppskjuten skatteskuld	-2 442
Leverantörsskulder och övriga rörelseskulder	-8 281
Identifierade nettotillgångar	39 645
Goodwill	51 875
Total köpeskilling	91 520

Förvärvets påverkan på koncernens kassaflöde:

Köpeskilling, kontant del	5 000
Avgår:	
Kassa (förvärvad)	-15 579
Nettokassainflöde	-10 579

Under de ca 4 månaderna fram till 31 december 2016 bidrog dotterföretaget med 10,6 MSEK till koncernens intäkter och 0,8 MSEK till koncernens resultat efter finansiella poster. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2016, uppskattar företagsledningen att koncernens intäkter skulle ha blivit 28,9 MSEK högre och periodens resultat efter finansiella poster skulle ha blivit 8,5 MSEK högre.

Not 28 Transaktioner med närstående

Dotterbolag	Försäljning av varor/ tjänster	Inköp av varor/ tjänster	Övrigt	Fordran på balansdagen	Skuld på balansdagen
2017	7 629	7 629	0	19 845	0
2016	3 850	3 850	0	8 254	0
	11 479	11 479	0	28 099	0

Bolagen inom koncernen har få transaktioner mellan varandra.

Transaktioner med styrelsen, förutom beslutat styrelsearvode, omfattar konsultarvode och lön, angående ersättning som lön se Not 6. Styrelseledamot Jan Ramkvist har via bolag fakturerat koncernen 1 349 TSEK under året för utförda advokatarvoden. Styrelseordföranden Viktor Kovacs har via bolag fakturerat koncernen 740 TSEK för utförda konsulttjänster avseende utveckling av bolagets processer och strukturer inom framförallt försäljning. Dessa arvoden bedöms vara marknadsmässiga.

För information om ersättningar till ledande befattningshavare se not 6 Anställda och personalkostnader.

Koncernens noter

Not 29 Finansiella risker

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för olika slags finansiella risker; kreditrisk, marknadsrisker och likviditetsrisk. Koncernens övergripande riskhantering fokuserar på oförutsägbarheten på de finansiella marknaderna och eftersträvar att minimera potentiella ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat.

Kreditrisk

Kreditrisk är risken att koncernens motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sin skyldighet och därigenom förorsaka koncernen en finansiell förlust. Koncernen har en begränsad koncentration av kreditrisker.

Kreditrisk i kundfordringar

Största andelen av omsättningen sker i dotterbolaget Clavister AB där riktlinjer finns för att säkra att försäljning av produkter och tjänster sker till kunder med godkänd kreditbakgrund. Kreditutvärderingen valueras av extern aktör utifrån bedömd försäljning eller kreditlimit och sker inom ramen för tecknat ramavtal. Om kunden godkänns av factoringbolaget köps fakturan och likvid motsvarande 90% av fakturans värde utbetalas till Clavister AB i den valuta som fakturan är fakturerad i. Kreditlimit kan dras in av leverantören om kundfakturan förfallit längre tid än 30 dagar. En kreditförsäkring är kopplad till kundfakturan via bolagets factoringavtal. Factoringavtalet gör koncernen skadeslös till 90% vid en eventuell konkurs (utebliven betalning). När kunden betalt factoringbolaget utbetalas de återstående 10%. Kundens betalningsvillkor varierar mellan förskottsbetalning, 30 och 60 dagar beroende på kreditbakgrund. För dotterbolaget PhenixID, där cirka 90% av försäljningen sker till nordiska kunder och till återstående del till norra Europa, är kreditrisken att beteckna som mycket låg eftersom kunderna är stabla och återkommande och relationen har pågått under lång tid. Kreditförlusterna uppgår till 14 TSEK under 2017.

Åldersanalysen för ej nedskrivna fordringar på balansdagen anges nedan.

	2017-12-31	2016-12-31
Ej förfallna kundfordringar	14 232	12 375
Förfallna kundfordringar 1-30 dagar	885	280
Förfallna kundfordringar 31-90 dagar	219	727
Förfallna kundfordringar >90 dagar	286	286
Redovisat värde	15 622	13 668

Reservering har under året gjorts på osäkra fordringar. Dessa reserveringar har gjorts efter individuell prövning av osäkra kundfordringar.

Reservering kundfordringar	2017-12-31	2016-12-31
Ingående redovisat värde	289	196
Återföring av tidigare gjorda reserveringar	0	0
Justering pga valutaförändring	7	16
Årets reserveringar	40	77
Utgående redovisat värde	336	289

Kreditkvaliteten på fordringar som inte är förfallna eller nedskrivna bedöms vara god.

Kreditrisk på grund av förskottsbetalningar leverantörer

Dotterbolaget Clavister AB förskottsbetalar leverantörer för inköp av hårdvara, sk. appliances. Leverantörerna är asiatiska (Taiwan) och svenska och betalning sker i USD och i SEK. Förskottbetalning kan ske i fall där leverantörsrelationen är relativt ny och vid större beställningar. Övriga bolag inom koncernen utför inga förskottsbetalningar.

Marknadsrisker

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Marknadsrisker indelas av IFRS i tre typer, valutarisk, ränterisk och andra prISRISKER. De marknadsrisker som påverkar koncernen utgörs främst av valutrisker.

Koncernens noter

Valutarisk

Valutarisk är risken för att verkligt värde eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändring i utländska valutakurser. Den främsta exponeringen härrör från koncernens försäljning och av produktinköp och royaltybetalningar i utländska valutor. Denna exponering benämns transaktionsexponering. Valutarisker återfinns också i omräkningen av utländska verksamheters tillgångar och skulder till moderföretagets funktionella valuta SEK, så kallad omräkningsexponering. Omräkningsexponering uppstår genom bolagets dotterbolag Clavister APAC, Clavister Technology (ASIA) och PhenixID UG då omräkning av tillgångarna och skulderna sker från USD, CNY (kinesiska yuan) och EUR till SEK.

Transaktionsexponering

För de svenska bolagen i koncernen uppstår risk då betalning för gjord försäljning sker i utländsk valuta såsom USD och EUR. Personalkostnader uppgår i huvudsak i svensk valuta. Koncernens finansiella transaktionsexponering begränsas dock av att försäljningen sker i valutorna SEK, USD och EUR, reglerat i avtal mot kunderna. Beträffande import av produkter sker de i huvudsak i USD vilka kan nettas mot bolagets inbetalningsflöde/kundinbetalningar i USD. Koncernens övergripande målsättning för finansiella risker är att minimera dem genom att netta in- och utbetalningsflödena samt att vid större regelbundna och förutsägbara flöden terminssäkra densamma.

För Clavister Technology (ASIA) Ltd sker den absoluta delen av både försäljning och inköp av produkter i Kina i CNY, varmed transaktionsexponeringen kan anses vara begränsad. Valutarisk relaterad till förändringar i förväntade och kontrakterade betalningsflöden bedöms påverka koncernen.

Valutaexponering (%)	2017		2016	
	Rörelseintäkter	Rörelsekostnader	Rörelseintäkter	Rörelsekostnader
SEK	40%	75%	30%	70%
EUR	36%	10%	35%	10%
USD	15%	10%	19%	12%
CNY	9%	5%	16%	8%
EUR			Förändring i EUR kurs	Effekt på resultat före skatt
2017 (vs 2016)			2,4%	473
2016 (vs 2015)			5,3%	599
USD			Förändring i USD kurs	Effekt på resultat före skatt
2017 (vs 2016)			-9,9%	384
2016 (vs 2015)			9,4%	-294
CNY			Förändring i CNY kurs	Effekt på resultat före skatt
2017 (vs 2016)			-4,2%	4
2016 (vs 2015)			2,5%	0

Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. En betydande faktor som påverkar ränterisken är räntebindningstiden. Koncernen är inte utsatt för ränterisk avseende koncernens lån om totalt 47 647 TSEK eftersom räntan är reglerad (fast) till lånets förfall 2020-09-27. Det första konvertibla förlagslånet på 10 MSEK förföll under 2017, under året har ett ytterligare konvertibelt förlagslån tagits, med samma villkor som det tidigare. Bedömningen är att det endast finns en begränsad ränterisk och som under 2017 inte resulterat i några räntebetalningar eftersom riksbanksräntan kopplad till STIBOR 90 fn är negativ.

Givet räntebärande skulder per balansdagen får en ränteuppgång på 2 procentenheter på balansdagen en påverkan på räntenettet för helåret före skatt på 200 TSEK.

Koncernens noter

I nedan tabell specificeras villkoren och återbetalningstidpunkterna för respektive räntebärande skuld:

	Valuta	Förfall	Ränta	Redovisat värde 2017-12-31	Redovisat värde 2016-12-31
Konvertibelt skuldebrev	SEK	30/9-17	Rörlig	0	9 428
Konvertibelt skuldebrev	SEK	31/3-22	Rörlig	7 512	0
Skuld till kreditinstitut	SEK	30/4-17	Rörlig	0	100
Skuld till extern finansiär	SEK	27/9-20	Fast	47 647	0
Skuld till extern finansiär	EUR	31/5-18	Fast	0	10 829
Skuld till extern finansiär	EUR	30/9-19	Fast	0	8 227
Summa				55 159	28 584

Prisrisk

Bolagets inköp av produkter utgör en mindre del av den verkliga produktkostnaden. Utvecklingskostnaden för mjukvaran bestående av personalkostnader (som även aktiveras enligt kraven i IAS38) är den absolut dominerande. Prislistor mot kund uppdateras där kunden varslas tre månader i förväg. Därmed kan både ökade priser och valutaförändringar påverka produktinköpskostnaden och royaltykostnader. Kostnaden för royalty betalas i EURO.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att koncernen får svårigheter att fullgöra sina förpliktelser som sammanhänger med finansiella skulder. Bolagets tidigare lån i EUR kopplat till extern finansiär har reglerats i sin helhet under 2017. För det nya konvertibellånet som togs under 2017 är konverteringskursen enligt avtal satt till 48,82 SEK per aktie att jämföra mot Clavister Holding ABs slutkurs per 2017-12-31 på 23,90 SEK, konvertibellånet förfaller först år 2022. Lånet på 47,6 MSEK förfaller år 2020, där finns dock en överenskommelse kring kvittning av amortering och räntor mot emission av aktier, det kommer därför inte att påverka likviditeten.

Koncernens kontraktensliga och odiskonterade räntebetalningar och återbetalningar av finansiella skulder framgår av tabellen nedan. Belopp i utländsk valuta har omräknats till SEK med balansdagskurs. Finansiella instrument med rörlig ränta har beräknats med den ränta som förelåg på balansdagen. Skulder har inkluderats i den period när återbetalning tidigast kan krävas.

Löptidsanalys	2017-12-31			Totalt
	<1 år	1-5 år	>5 år	
Räntebärande skulder	0	55 159	0	55 159
Skulder till leasingföretag	429	857	0	1 286
Leverantörsskulder	6 740	0	0	6 740
Övriga kortfristiga skulder	27 407	0	0	27 407
	34 576	56 016	0	90 592

Löptidsanalys	2016-12-31			Totalt
	<1 år	1-5 år	>5 år	
Räntebärande skulder	20 441	8 143	0	28 584
Skulder till leasingföretag	0	0	0	0
Leverantörsskulder	10 220	0	0	10 220
Övriga kortfristiga skulder	26 990	0	0	26 990
	57 651	8 143	0	65 794

Koncernens noter.

Refinansieringsrisk

Refinansieringsrisk är risken att likvida medel inte finns tillgängliga och att finansiering bara delvis eller inte alls kan erhållas, alternativt till en förhöjd kostnad.

Om koncernen inte skulle kunna erhålla, alternativt endast erhålla en finansiering till oförmånliga villkor, skulle det kunna ha en väsentlig negativ inverkan på företagens verksamhet, resultat och finansiella ställning. Koncernens refinansieringsrisk kan vara upptagande av lån, konvertibellån eller via emittering av nya aktier som har beslutats av stämman.

För att begränsa refinansieringsrisken har koncernen flera finansieringskällor, man försöker även att sprida ut förfallodagarna på lånen. Ett av lånen som koncernen tecknat, där skall återbetalning ske genom nyemission av aktier genom finansärens tecknande av optioner i samband med utbetalning av lånet, därmed kommer inte likviditeten att påverkas i detta fall.

Koncernen arbetar kontinuerligt med att säkerställa möjligheten att ta upp nya lån vid behov, samt med att omförhandla befintliga lån och avtal.

Likviditet säkras dels genom upptagande av räntebärande skulder och dels genom teckningsoptioner och nyemissioner av aktier. Under året har ingen förändring skett i koncernens kapitalhantering. Externa kapitalkrav är ställda mot koncernen gällande skuldsättningsnivå och eventuellt ny upptagning av lån.

Not 30 Händelser efter räkenskapsårets utgång

Efter räkenskapsårets slut, den 5 februari 2018, har bolaget erhållit den första tranchen i det låneavtal som skrevs på i december 2017 med den Europeiska investeringsbanken (EIB). Likviden som erhållits uppgår till 10 MEUR av lånets totala omfattning om 20 MEUR. De återstående två trancherna kan lyftas vid senare tillfällen med 5 MEUR vardera, beroende av villkor och mål som skall uppfyllas av bolaget. Lånet skall användas till att stödja bolagets tillväxtplaner, fortsatta investeringar i innovation och produktutveckling samt driva bolagets satsning inom försäljning och ökad marknadsnärvaro.



Moderföretagets resultaträkning

TSEK	Not	2017	2016
Nettoomsättning	3	6 000	4 200
Övriga externa kostnader	4,5	-4 871	-2 362
Personalkostnader	6	-3 537	-1 239
Rörelseresultat		-2 407	599
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	7	346	32
Räntekostnader och liknande resultatposter	7	-3 022	-649
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		-5 083	-18
Lämnat koncernbidrag			-650
Skatt på årets resultat	8	378	143
Årets resultat		-4 705	-525
Moderföretagets rapport över totalresultat			
TSEK	Not	2017	2016
Årets resultat		-4 705	-525
Övrigt totalresultat		0	0
Summa totalresultat för året		-4 705	-525

Moderföretagets balansräkning

TSEK	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	9	578 217	447 955
Fordringar hos koncernföretag	10	19 845	8 254
Långfristiga fordringar	11	8 255	0
Uppskjuten skattefordran	8	268	0
Summa anläggningstillgångar		606 585	456 210
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Övriga fordringar		38	392
Förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	12	4 879	0
Likvida medel		11 471	60 500
Summa omsättningstillgångar		16 388	60 892
SUMMA TILLGÅNGAR		622 973	517 102
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	13	2 356	2 275
		2 356	2 275
<i>Fritt eget kapital</i>			
Överkursfond		510 413	499 900
Balanserat resultat		57 139	381
Årets resultat		-4 705	-525
		562 847	499 756
Summa eget kapital		565 203	502 031
Skulder			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut		47 647	0
Konvertibla skuldebrev	14,8	7 512	9 428
Uppskjuten skatteskuld	8	0	126
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		730	4 522
Aktuell skatteskuld	8	2	13
Övriga skulder		115	56
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	1 765	926
Summa skulder		57 770	15 071
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		622 973	517 102

Moderföretagets rapport över förändringar i eget kapital

TSEK	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital			Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Överkursfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2016-01-01	1 854	308 773	-185	566	311 008
Omföring resultat föregående år	0	0	566	-566	0
Årets resultat	0	0	0	-525	-525
Årets övrigt totalresultat	0	0	0	0	0
Årets totalresultat	0	0	0	-525	-525
Pågående nyemission	0	4 448	0	0	4 448
Inbetalning avseende teckningsoptioner	0	1 562	0	0	1 562
Nyemission	421	192 637	0	0	193 057
Emissionskostnader	0	-7 520	0	0	-7 520
Summa transaktioner med ägare	421	191 127	0	0	191 548
Utgående eget kapital 2016-12-31	2 275	499 900	381	-525	502 031
Ingående eget kapital 2017-01-01	2 275	499 900	381	-525	502 031
Omföring resultat föregående år	0	0	-525	525	0
Årets resultat	0	0	0	-4 705	-4 705
Årets övrigt totalresultat	0	0	0	0	0
Årets totalresultat	0	0	0	-4 705	-4 705
Pågående nyemission	0	-4 478	0	0	-4 478
Eget kapital andel konvertibel	0	0	2 870	0	2 870
Inbetalning avseende teckningsoptioner	0	940	0	0	940
Aktierelaterade ersättningar	0	0	54 413	0	54 413
Nyemission	81	14 397	0	0	14 478
Emissionskostnader	0	-346	0	0	-346
Summa transaktioner med ägare	81	10 513	57 283	0	67 877
Utgående eget kapital 2017-12-31	2 356	510 413	57 139	-4 705	565 203

Moderföretagets rapport över kassaflöden

TSEK	Not	2017	2016
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		-5 083	-18
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-5 083	-18
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändringar av rörelsefordringar		-4 526	-391
Förändringar av rörelseskulder		-2 921	4 810
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-12 530	4 401
Investeringsverksamheten			
Investeringar i aktier dotterföretag	9	-130 262	-203 010
Investering i övriga finansiella anläggningstillgångar		-8 255	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-138 517	-203 010
Finansieringsverksamheten			
Ökning lån		47 647	0
Minskning/ökning konvertibla lån		-1 916	648
Emissionskostnader		-346	-7 520
Tillskott pga aktierelaterade ersättningar		54 413	0
Nyemission		13 810	199 068
Minskning av fordran på dotterbolag		0	46 047
Ökning av fordran på dotterbolag		-11 589	0
Lämnade koncernbidrag		0	-650
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		102 019	237 594
Årets kassaflöde			
Likvida medel vid årets början		60 500	21 515
Likvida medel vid årets utgång		11 471	60 500

Moderföretagets noter

Not 1 Moderföretagets redovisningsprinciper

Moderföretaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 "Redovisning för juridisk person".

Skillnaderna mellan koncernens och moderföretagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderföretaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderföretagets finansiella rapporter, om inte annat anges.

Dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas i moderföretaget enligt anskaffningsvärdemetoden.

Finansiella instrument

Med anledning av sambandet mellan redovisning och beskattning, tillämpas inte reglerna om finansiella instrument enligt IAS 39 i moderföretaget som juridisk person, utan moderföretaget tillämpar i enlighet med ÅRL anskaffningsvärdemetoden. I moderföretaget värderas därmed finansiella anläggningstillgångar till anskaffningsvärde minus eventuell nedskrivning och finansiella omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag förs över resultaträkningen som en bokslutsdisposition. Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras.

Not 2 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Moderföretaget har vid upprättandet av de finansiella rapporterna gjort antaganden av väsentlig karaktär avseende samtliga dotterföretags framtida resultat och förmåga att generera avkastning. Då moderföretaget i all väsentlighet enbart innehar andelar i dotterföretag påverkas de även av väsentliga uppskattningar och bedömningar som görs i koncernföretagen. För information om koncernens väsentliga uppskattningar och bedömningar se koncernens not 3.

Not 3 Nettoomsättningens fördelning

Moderföretagets nettoomsättning består i sin helhet av fakturering mellan moderbolag och Clavister AB avseende management fee, all omsättning har skett inom Sverige.

Not 4 Övriga externa kostnader

Övriga externa kostnader består i huvudsak av kostnader för styrelsearvode 1.219 TSEK (722), advokatkostnader med 1.413 TSEK (502), kostnader avseende inhyrd konsult i samband med finansiering 740 TSEK (0), samt kostnad till Certified Advisor med 197 TSEK (264).

Not 5 Arvode till revisorer

Endast en mindre del av arvode till revisor redovisas i moderbolaget, 86 TSEK (0), resterande del redovisas hos dotterbolaget Clavister AB och finns specificerat i Not för koncernen.

Not 6 Anställda och personalkostnader

För löner och ersättningar till anställda och ledande befattningshavare samt information om antal anställda, se not 6 för koncernen.

Moderföretagets noter .

Not 7 Finansiella intäkter och kostnader

Ränteintäkter och liknande resultatposter	2017	2016
Resultat vid ej inlösta teckningsoptioner	346	0
Ränteintäkter	0	32
Summa	346	32

Räntekostnader och liknande resultatposter	2017	2016
Övriga finansiella kostnader	-214	0
Räntekostnader	-2 807	-649
Summa	-3 022	-649

Moderföretagets noter

Not 8 Skatter

Resultaträkning

Aktuell skattekostnad	2017	2016
Årets skattekostnad	-15	0
Förändring av uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag	0	0
	-15	0
Uppskjuten skatt		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-506	143
Uppskjuten skatt på underskottsavdrag	899	0
	393	143
Redovisad skatt i resultaträkningen	378	143

Uppskjuten skatt redovisad i övrigt totalresultat under året

	0	0
Redovisad skatt i övrigt totalresultat	0	0

Avstämning av effektiv skattesats	2017	2016
Resultat före skatt	-5 083	-668
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget (22%)	1 118	147
Skatteeffekt av:		
Ej skattepliktiga intäkter	0	7
Ej avdragsgilla kostnader	-219	-9
Skatt på tidigare års resultat som inte redovisats tidigare	-15	-9
Temporära skillnader	-506	-9
Outnyttjat underskottsavdrag för vilken uppskjuten skattefordran inte redovisats	0	-2
Redovisad skatt	378	124
Effektiv skattesats (%)	-21,4%	-21,4%

I nedanstående tabell specificeras skatteeffekten av de temporära skillnaderna:

Uppskjuten skattefordran/skatteskuld	2017	2016
Konvertibla skuldebrev	-631	-126
Övrigt	899	0
Redovisat värde	268	-126

Specifikation av förändring av uppskjuten skatteskuld:

	2017	2016
Ingående redovisat värde	-126	-268
Förändring av temporära skillnader	126	143
Tillkommande skattefordringar avseende underskottsavdrag	268	0
Utgående redovisat värde uppskjuten skattefordran/skatteskuld	268	-126

Moderföretagets noter

Not 9 Andelar i koncernföretag

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	447 955	244 945
Årets anskaffningar	40 262	88 010
Årets lämnade aktieägartillskott	90 000	115 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	578 217	447 955
Utgående redovisat värde	578 217	447 955

Nedskrivningsprövning har gjorts i Clavister AB.
Se vidare Not. 14 (KC)

Företag och Org. Nr	Säte	Kapital- andel	Eget kapital 2017-12-31	Resultat 2017	Bokfört värde 2017-12-31	Bokfört värde 2016-12-31
Clavister AB (556546-1877)	Örnsköldsvik	100%	151 584	-57 108	492 717	362 455
PhenixID AB (556987-6310)	Stockholm	100%	20 561	-8 691	85 500	85 500

Not 10 Fordringar hos koncernföretag

	Motpart	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	Clavister AB	8 254	54 302
Tillkommande fordringar	Clavister AB	11 590	0
Avgående fordringar	Clavister AB	0	-46 048
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden		19 845	8 254
Utgående redovisat värde		19 845	8 254

Not 11 Långfristiga fordringar

	2017-12-31	2016-12-31
Periodiserad kostnad avseende optioner till långgivare	8 255	0
Redovisat värde	8 255	0

Not 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2017-12-31	2016-12-31
Redeye	60	0
Försäkringspremie	99	0
Periodiserad kostnad avseende optioner till långgivare	4 720	0
Redovisat värde	4 879	0

Moderföretagets noter

Not 13 Eget kapital

Per den 31 december 2017 består aktiekapitalet av 23 562 050 (22 747 124) st. aktier med ett kvotvärde om 0,10 kr (0,10). Se även upplysningar i koncernens not 20 Eget kapital.

Aktieägarna har lämnat ovillkorat aktieägartillskott som uppgår till 285 000 000 kr (195 000 000 kr).

Not 14 Långfristiga skulder

Inga av moderföretagets långfristiga skulder förfaller senare än fem år efter balansdagen.

Not 15 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2017-12-31	2016-12-31
Upplupna löner och semesterlöner	56	76
Upplupna sociala avgifter	40	46
Upplupna räntor	678	0
Upplupet styrelsearvode	637	738
Upplupet arvode Remium	0	66
Advokatarvode	354	0
Redovisat värde	1 765	926

Not 16 Ställda säkerheter

	2017-12-31	2016-12-31
Pantsatta aktier i koncernföretag	85 500	362 455
Pantsatt fordran på koncernföretag	19 845	8 254
Likvida medel	11 457	60 480
Företagsinteckning	50 000	0
Summa	166 802	431 189

Not 17 Eventualförpliktelser

	2017-12-31	2016-12-31
Borgen till förmån för koncernföretag	0	21 959
Summa	0	21 959

Moderföretagets noter

Not 18 Transaktioner med närstående

<i>Transaktioner med dotterföretag</i>	Motpart	2017	2016
Försäljning av tjänster	Clavister AB	6 000	4 200
Inköp av varor / tjänster		0	0
Lämnat koncernbidrag	Clavister AB	0	-650
Förändring avräkningskonto	Clavister AB	11 590	-46 047
Fordran på balansdagen	Clavister AB	19 845	8 254

För information om ersättningar till ledande befattningshavare se koncernens not 6 Anställda och personalkostnader.

Not 19 Förslag till vinstdisposition

(ej TSEK)	2017-12-31	2016-12-31
Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:		
Överkursfond	510 412 970	499 715 011
Balanserat resultat	57 138 512	566 057
Årets resultat	-4 704 982	-524 894
	562 846 500	499 756 174
Disponeras så att:		
Till aktieägare utdelas (0 kronor per aktie)	0	0
I ny räkning överföres	562 846 500	499 756 174
	562 846 500	499 756 174

Styrelsens underskrifter

Örnsköldsvik den 3 april 2018

Koncernredovisningen och årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 3 april 2018. Styrelsen och VD försäkrar härmed att koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards, IFRS, sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat, samt att förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Viktor Kovacs
Styrelseordförande

Peter Dahlander
Styrelseledamot

Annika Andersson
Styrelseledamot

Jan Ramkvist
Styrelseledamot

Sigrun Hjelmquist
Styrelseledamot

Göran Carstedt
Styrelseledamot

Bo Askvik
Styrelseledamot

John Vestberg
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats 2018-04-
Ernst & Young AB

Rikard Grundin
Auktoriserad revisor



CLAVISTER®

CONNECT • PROTECT

Sjögatan 6 J
SE-891 60, Örnsköldsvik
Sweden

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Clavister Holding AB, org.nr 556917-6612

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Clavister Holding AB för år 2017. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 8-61 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 3-7. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS såsom de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller

tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Clavister Holding AB för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verk-

samhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Ömsköldsvik den 3 april 2018

Ernst & Young AB

Rikard Grundin
Auktoriserad revisor